

Oroszházi HARANGSZÓ

VII. évfolyam 2. szám · 2000. május 28.

Ki szól így hozzánk?

Figyeltelek, ahogy ma reggel felkeltél, és reméltem, hogy beszélni fogsz hozzám. Még ha csak néhány szóban is, de megkérdeznéd a véleményemet, vagy megköszönnéd azt a jót, ami tegnap történt veled.

De észrevettem, nagyon leköt, hogy kitaláld, mit vegyél föl. Amikor kapkodva készülődöttél, tudtam, hogy lenne néhány perced köszönni, de túl elfoglalt voltál. Egyszer egy ideig várnod kellett, 15 percig tétlenül üldögéltél. Aztán láttam, amint felpattantál. Azt hittem, beszélni akarsz velem, de te helyett a telefonhoz rohantál, és felhívtad egy barátodat, hogy megtárgyaljátok a legújabb pletykákat.

Egész nap türelmesen néztelek. Végző soron, azt hiszem, több dolgod volt annál, mintsem hogy szakítani tudtál volna rám egy kis időt. Észrevettem, hogy ebéd előtt körülnéztél. Talán kínosnak érezted, hogy hozzám szólj, ezért nem hajtottad meg a fejedet. Mikor három vagy négy asztallal odébb néztél, láttad, amint néhány barátod röviden beszélt hozzám, mielőtt enni kezdett.

Te nem tetted. Rendben. De még mindig van idő, és remélem, egyszer majd fogsz velem beszélni.

Hazamentél. Úgy tűnt, sok dolgod van. Miután néhányat elvégeztél, bekapcsoltad a tévét. Nem tudom, szereted-e, vagy sem, de bármi megy benne, te csak ülsz, és gondolatok nélkül nézed a műsort.

Ismét türelmesen vártam, míg tévénézés közben megvacsoráztál, de most sem szóltál hozzám. Lefekvéskor túl fáradtnak látszottál. Jó éjt kívántál a családnak, majd bezuhantál az ágyadba, és pillanatok alatt elaludtál. Ez érthető, mert talán fel sem tudod fogni, hogy én mindig ott vagyok melletted. Türelmesebb vagyok, mint gondolnád.

Még meg akarlak tanítani arra is, hogy légy türelmes másokkal. Nagyon szeretlek téged, és mindennap várok egy fejbólintásra, egy imára, vagy a szíved hálatelt részére. Nagyon nehéz egyoldalúan beszélgetni. Remélem, ma szánsz rám egy kevés időt.

Legyen szép napod!

Barátod: Isten

Ui.: Remélem, annyi időd azért még van, hogy ezt a levelet megoszd valakivel...

A Lélek jelenléte és a lélekjelenlét

– vagyis a pünkösöd

Elmondhatatlanul nagy izgalmakon, feszültségeken mentek keresztül Jézus tanítványai a virágvasárnapi bevonulástól kezdve egészen a húsvétól számított 50. napig, azaz pünkösöd napjáig. Nagycsütörtök este még együtt voltak a Názáreti Jézussal, aki kezébe vette a kenyeret, és az ő testének nevezte, valamint a poharat is benne borral, és az ő vérenek nevezte, s meghagyta tanítványainak, hogy „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. Már ekkor is teher nehezedett a lelkükre, hiszen ők is nehezen tudtak mit kezdeni Jézusnak ezekkel a rejtélyes szavaival. Mint ahogy korunkban is eléggé felemás és sok tájékozatlanságot árul el az úrvacsora szentségéhez való viszonyulás a gyülekezeteinkben.

A rejtélyes szavak után együtt mentek ki a Gecsemáné kertbe, csak Júdás lépett le közben, hogy beteljesítse sátáni művét: Jézus elárulását 30 ezüstpénzért. Ahogy pénzért hitüket már nagyon sokan elárulták azóta is, a végzetes nevek listája nagyon hosszúra nyúlik. A tanítványok – Júdás kivételével – ekkor még Jézus mellett álltak, sőt Péter az éjszakai letartóztatás során még kardjával is vagdalkozik, megsebesítve egy főpapi szolgát, akit Jézus – az ellenszereget jegyében – meggyógyít, és vagdalkozó tanítványát leinti.

Nem tudjuk megmondani annak az óráját, mikor vesztették el a tanítványok a lélekjelenlétüket. Elvesztették – már nem tudják felidézni, hogy Jézus miképpen jelezte előre az események bekövetkeztét három kiemelt alkalommal is. Szinte pánikba estek, teljesen elvesztették a lélekjelenlétüket, és elfutottak, elmenekültek.

A lélekjelenlét elvesztése mindenkinek ismerős. Elveszteni a helyzet áttekinthetőségét, kezelést, nem látni a helyes döntést, semmiféle kiutat, mintha összecsaptak volna fejünk felett a halálos hullámok. Elveszteni a lélekjelenlétet annyi, mint felsírni vagy felkiáltani, hogy mindennek vége, nincs tovább – talán egy betegség mellett, vagy ilyen helyzetbe kerül az elhagyott házastárs, az ellökött szülő vagy gyermek, a becsapott üzlettárs, – vagy az élet bármilyen csődjében bekövetkezhethet.

A tanítványok végképpen elvesztették lélekjelenlétüket, amikor látták a Názáreti Jézust meghalni a kereszten. Anynyira elvesztették a lélekjelenlétüket, hogy még a temetést sem merték vállalni (titkos tanítványok temették el, Nikodémus és Arimátiái József).

Nagyon érdekes és fontos, hogy a ta-

nítványok még akkor sem nyerték vissza lélekjelenlétüket, amikor a Feltámadott Jézus megjelent előttük. Az emmausi tanítványok majdnem egész napnem ismerik fel a velük együtt vándorló Jézust. Csak a kenyér megtörésekor jönnek rá, ki is volt az útitársuk. A többi tanítvány is azt hiszi, hogy kísértetet látnak. Jézusnak úgy kell meggyőznie őket, hogy őnem kísértet, hanem valóságosan feltámadt (Lk 24), hogy enni kért, mondván, a szellem nem eszik kenyeret. Még Jézus megjelenése ellenére is bezárkózva maradnak, rejtőzködnek a külvilág elől, féltik az életüket, nem mernek emberek közé menni, nehogy felismerjék őket, és ugyanúgy járjanak, mint a Názáreti. Annak ellenére, hogy megjelent előttük a Feltámadott negyven napon keresztül, és megkapták a megbízatást, még nem nyerték vissza azt a lélekjelenlétüket, hogy bárki előtt megszólalhassanak hirdelve a Megfeszítettet és Feltámadottat.

Nagyon kellett nekik is a pünkösdi átélés, vagyis a Szent Lélek eljövetele. Kelt a Szent Lélek jelenléte, hogy legyen lélekjelenlétük. Az ötvenedik napon ismét együtt voltak, amikor különös, nehezen megfogalmazható események játszódtak le, ahogyan arról olvashatunk is az Apostolok Cselekedetei 2. fejezetében. Mintha szélnek zúgását hallották volna, mintha tüzes nyelveket láttak volna, a jelenséget aligha tudták megfogalmazni, de annál inkább tapasztalták a hatását. Hirtelen más emberekké lettek. Eddig az életüket féltve bujkáltak zárt ajtók mögötti titkos rejtékhelyeken, most pedig minden átmenet nélkül kiállnak egy több ezres tömeg elé, akik előtt bizonyoságot tesznek a Megfeszített Krisztusról, és kijelentik, egyedül Ő a megváltó. A gyáva, és életüket rettegve féltő tanítványokból „hirtelen” bátor, életüket feláldozni kész, hitükről bizonyoságot tevő tanítványok lesznek. A Szent Lélek eljövetele azt jelenti, hogy látják, mi az üdvösségük titka, és azt mások számára is bátran hirdetni merik.

A Szent Lélek jelenléte segíti őket abban, hogy lélekjelenléttel merjék mondani a rájuk bízott evangéliumot. A Szent Lélek jelenléte biztosította számukra a továbbiakban is, hogy lélekjelenlétüket megőrizték üldözések idején, megkövezések közben és vadállatokkal szemben is, a cirkuszi porondokon. A Lélek segítségével őrizték meg a lélekjelenlétüket.

Lélekjelenlét, amikor az ember világo-

san látja küldetését, feladatát, helyzetét, de ehhez kell a Szent Lélek világossága mindannyiunk életében. Ezért hívjuk segítségül: Jövel Szentlélek Úristen, töltsd be szívünket bőven...

Zene a templomban

Az emberiség már évezredekkel ezelőtt felismerte, hogy hangulataink, érzelmeink legmegfelelőbb kifejezőeszköze a zene. Nemesíti, finomítja, gazdagítja az ember lelki világát.

Bach óta különösen is tudjuk, milyen fontos helye van a zenének, énekeknek a templomban, mennyire alkalmas Isten dicsőítésére, a szívbeli áhítat felkeltésére. Templomunkban istentiszteleten kívül is gyakran hangzanak fel az orgona, az ének vagy egyéb hangszerek hangjai, sokak örömeire.

Áprilisban két különleges zenei eseményben lehetett részünk.

Április 16-án, virágvasárnap a „New Life” ökumenikus ifjúsági együttes Sillye Jenő passiójátékát adta elő, mély átéléssel. A szenvedéstörténet átélése ráhangolt a nagyheti önvizsgálatra. Az előadás költői szépsége és magával ragadó dallamvilága gazdag lelki élménnyel ajándékozta meg hallgatóit.

Április 23-án, városunk alapításának 256. évfordulója tiszteletére – kialakult hagyományainkhoz híven – a Városi Fúvósenekar adott hangversenyt templomunkban, K. Tóth László karnagy vezetésével. A tágas térben, a súlyos boltívek alatt különös méltósággal szólalt meg a fúvósok erőteljes, zengő hangja. Szívünkhöz közel álló dallamok más, kevésbé ismert darabokkal váltakozva hangzottak fel, gyönyörködve, ünnepi hangulatot keltve. Az „Erős vár a mi Istenünk” és a „Finlandia” egy részlete különösen is szívemhez szólt, s természetesen a Himnusz és a Szózat.

Skorka Katalin rövid áhítata tetten teljessé a zenés estet.

Városunk átlépett 257. esztendejébe. Urunk kegyelme vezesse, óvja népét továbbra is!

FE

Mi lesz?

„... megbízást adott Isten Józsuének, Nún fiának, és ezt mondta: Légy erős és bátor, mert te viszed be Izráel fiait arra a földre, amelyet esküvel ígértem meg nekik. Én veled leszek!” [5Móz 31,23]

Józsué, Nún fia: kulcsfigura. Az Ószövetség egyik legrokonszenvesebb alakja. Ő az, aki fölismeri Isten ígéletében azt, hogy bár harcok és megpróbáltatások árán, de Isten valóban nekik adja az ígélet földjét. Ő az a valaki, aki nem retten meg az ellenség erejétől, hanem az ÚRban bíz. Továbbá az is Józsué, aki a későbbiekben oly egyértelműen hitet tesz amellett, hogy kövessen a nép bármely isteneket, ő és háza népe hűséges marad az ÚR szolgálatához. Mózes mellett tehát, aki vitathatatlanul az egyik legfontosabb személy a zsidó történelemben, Józsué talán méltatlanul háttérbe szorult, de nála alig kisebb jelentőségű alak, és mondanivalóm szempontjából kulcsfontosságú.

A Szentírásnak – meglátásom szerint – van egy olyan üzenete, amelyre talán a főbb teológiai gondolatok közepette ritkábban gondolunk. Ahhoz a bizonyos – általam kedvelt – „nagyobb távlat” gondolatához kapcsolódik ez az üzenet.

Ezúttal pedig egyfajta felelősségvállalásról van szó. Arról, hogy az ember nem csak a maga körül lévő dolgokért és emberekért felelős, hanem az időben távolabb élőkért is. A múlton már nem tudunk változtatni, de a jövőért igenis felelősek vagyunk. Persze ez is olyan gondolat, amelyet természetesnek érzünk. De vajon ennek megfelelően élünk és cselekszünk-e?

Ez a motívum szólal meg ebben az igében. Mennyire éljük át felelősségünket a jövőért? Éppen Józsué személye miatt jutott ez eszembe, mert Mózes és Józsué

egymás mellett léte tanít meg bennünket valami fontosra.

Az élet tele van munkával, feladatokkal. És mindenki valahogyan elkezdti azt, amit csinál, könnyen vagy nehezen bele-tanul, ezt senki nem tudja megszűrni. Másrészt senki sem örök életű. Mindig van olyan, hogy valaki kiesik, és amit addig végzett, azt valaki másnak kell folytatnia.

Fölvetődik bennem a kérdés: vajon eleget gondol-e erre a mai ember? Vannak, akiknek még csak eszébe sem jut ez, és úgy ténykednek, mintha örök életűek lennének. Másoknak eszükbe jut éppen, de nem nagyon tesznek érte akármit is. Életének igazi mestere az az ember, aki – bármi is legyen a munkája, bonyolult, vagy egyszerű – kineveli, vagy legalább elkezdni nevelgetni azt a valakit, aki majd őt követi. Mint ahogyan Mózes a maga utódául odaállította Józsuét.

Így kellene ennek lennie az élet mennyi területén. A munkánk mellett kiszemelni azt az embert, vagy embereket, akik ahhoz a dologhoz értenek, s érdeklődést is mutatnak, és elkezdni őket szépen, lassan előkészítgetni. Lehet, hogy lesznek kudarcba fulladó kísérletek, de keresés nélkül nincs találás.

Egy dunántúli kis gyülekezet két évtizeden keresztül nem kapott önálló lelkeszt. Az őket máshonnan gondozó lelkesztől megkérdezték, hogy miért nem kapnak önálló lelkeszt. Az illető nem tudott válaszolni a miértra, hiszen nem ő volt a püspök. Csupán fölített egy elgondolkoztató kérdést: ők vajon küldtek-e valaha akár csak egyetlen embert is a teológiára? Mert ha nem, akkor miért vannak felháborodva, hogy őhozzájuk sem küldetik önálló lelkeszt? Elgondolkoztató példa. De ezt a fajta utánpótlás-nevelést nem csak bizonyos szakmáknál, hivatá-

soknál lehet figyelembe venni. Hanem a hit területén is.

Valaki egyszer megfogalmazta, hogy annak az embernek a hitélete legalábbis megkérdőjelezhető, aki nem tudja magáról elmondani azt, hogy lenne lelki gyermeke.

Egyszer nagyon komolyan el kellene ezen gondolkodni. Miről van szó? Szívesen adnám lelki feladatnak a következőt. Ülünk a templom padjaiban ott, ahol szoktunk. Elég széjjelnézni vasárnaponként, hogy lássuk: mennyi üres hely van. Pedig ez a templom valaha rendszeresen megtelt! Holott akkor kevesebben laktak Orosházán! Továbbá abba is bele lehet gondolni, hogy ebből a 32 ezer emberből kevesebb, mint 300 gyűlik össze vasárnaponként... Kevesebb, mint a lakosság 1%-a! Tudom, ennekis örülni kell...

De maradjunk csak annál a kb. 200–250-nél! Mindenki ül a maga helyén. És mi lesz akkor, ha majd nem leszünk? Ha én nem leszek, ha X. Y. nem lesz már az élők sorában? Mi lesz akkor a gyülekezet? Majd jönnek újabbak... – mondhatná bárki, talán keserűen, lemondóan, de mindenképpen valami olyan reménységgel, amelyre azt mondom, hogy hiú ábránd. Mert megkérdezem: *miért jönnének újabbak?* Mi készíti őket? Vagy talán: *Ki készíti őket?* Azért a jövőért nekem is meg kell tennem a magam kis feladatát, a jövő egyházáért nekem is oda kell helyeznem azt a kis lelki kódarabot, a magamét...

S mi van, ha az ÚR számon kéri, hogy vajon kinevelted-e a magad helyére azt a valakit, aki majd e világból való távozásod után elfoglalja, ráadásul méltó módon azt a helyet? Ha az ÚR hazahív, ki lesz az, aki majd a helyedre ül, magától értetődő természetességgel? És ki meri azt mondani, hogy erre még korai gondolni?

Ismét jelentkezünk

Diakóniai csoportunk korábban már bemutatkozott lapunkban. Elmondtuk, hogy többféle módon, lehetőségeink keretein belül segíteni szeretnénk azoknak a testvéreinknek, akik megfáradtak, idősek vagy magányosak, segítségre vagy éppen csak beszélgetőtársra van szükségük.

Munkatársunk, Vágyiné Ilonka rendszeresen teljesíti azok kérését, akik rendszeres időközönként tevételes segítségre

szorulnak. A beszélgető-látogató kapcsolatot ki-ki úgy tartja, ahogy ideje engedi.

Szép tervünk, az idősök napközi otthona továbbra is csak terv marad, a kiszemelt épület műszaki állapota és gyülekezetünk anyagi lehetőségei várakozásra kényszerítettek, de reméljük, idővel megvalósul álmunk, hiszen igazán szükség lenne rá.

Lázár Pálné testvérünk több éves, komoly szakképzésben vesz részt, így reménységünk szerint hamarosan hivatott vezetője lesz csoportunknak.

Éppen lapunk megjelenésének napján – május 28-án – szeretetvendégséget készítenek, amelyen – többek között – szolgálatunkról kívánunk bizonyosságot tenni. Szeretnénk erre az alkalomra minél több olyan testvérünket autóval elhozni, akik egyébként nem juthatnak el közösségünkbe.

Sorainkba szeretettel várjuk azokat a testvéreinket, akik szívesen vállalják a diakónia szép feladatát.

FE

Formula Concordiae

(Egyezségi irat)

Jézus Krisztus mondja:

„Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt.” [Mt 10,32]

Története

A legelsőbb keletkezett evangélikus hitvallási irat, mely a Konkordiakönyvben szerepel. Luther halála után a reformatori irányzat vezető nélkül maradt. Halála előtt ült össze Trentóban a római katolikus egyház zsinat, melyet tridenti zsinat néven ismerünk. Célja tanításuk egységesítése, illetve válaszadás a reformáció kérdésekre. Ahogyan a római katolikus egyház zsinatján saját tanait vette védelembe, úgy a reformáció irányzatnak is meg kellett állapítani, mi a tiszta tan, amit a keresztyéneknek vallaniuk kell. Nagytekintélyű vezető híján azonban igen körülményesnek tűnt e kérdés megválaszolása. Ráadásul a reformáció tábora sajnos nem mondhatta magát egységesnek. Három táborra szakadt:

1. Melancthonra mindig is a békülékeny hangvétel és szándék volt a jellemző. Követői az ún. filippinisták úgy fogalmazták meg az úrvacsorát, hogy azt a Zwinglihez és Kálvinhoz tartozók is el tudják fogadni. Amikor 1560-ban Melancthont arra kérték, hogy válasszon: Kálvin vagy Luther, ő ezt nem tette meg.

2. A kriptokálvinisták nem nyíltan, hanem rejtetten, de mégis határozottan Kálvin teológiai gondolatait követték.

3. A gnézio-lutheránusok Luther halála után kitérték a reformátor tanai mellett. Vezetőjük Matthias Flatus volt.

Különböző írások jelentek meg azzal az igénnyel, hogy elmondják: mi az evangélium tanítása, hiszen ezzel lehetett volna a reformáció táborát egységbe tömöríteni. A személyi tekintély helyébe tehát iratok léptek, mint például a *Corpus doctrinae*. 1574-ben a *Sváb Konkordia*, ugyanabban az évben a teljes *Sváb-szász konkordia*, illetve 1576-ban a *Maulbronnai Formula*. Ketten különösen is nagy gondot fordultak e munka felé: Jakobus Andreae a tübingeni egyetem kancellárja és Martin Chemnitz braunschweigi püspök. Szorgos tevékenységük eredménye a többféle irányzat ötvözése. 1576 májusa-júniusa folyamán Torgauba teológiai konventet hívtak össze, melynek jeles résztvevői

Chyträus, Selnecker és Andreas Musculus voltak. Itt egy könyvben foglaltatott össze az evangélikus tanítás, ez volt a *Torgisches Buch*. Véleményezésre el is küldték számos gyülekezetnek és teológusnak. A beérkezett visszajelzések alapján a nevezett teológusok 1577 márciusában Bergeni kolostorában a könyvet átdolgozták, s a *Bergisches Buch* nevet adták neki, mely tulajdonképpen már a *Solida Declaratio* (azaz szilárd kijelentés, tiszta nyilatkozat). Ennek kivonata az ún. *Epitomé*. A két irat együtt alkotja a *Formula Concordiae*-t. (Egyezségi Irat). Németül 1577-ben látott napvilágot, de a kor szokása és teológiai nyelve is megkövetelte a latin fordítást, így három év múlva kiadásra került a *Konkordiakönyvben*. Húszévnnyi tárgyalás előzte meg e hitvallási irat elkészülését. Végül 86 birodalmi rend és 8000 lelkész írta alá, ami a német reformáció kétharmadát teszi ki. A cél az egység volt, de ez nem következett be. Egyik eredménye, hogy nyilvánvalóvá tette a lutheri és kálvini oldal szétválását.

A Formula Concordiae Magyarországon

Magyar fordítása nem készült csupán az *Epitomé*nek, a kivonatnak, s ebből is csak egy példány maradt fenn. Masznyik Endre ezt az 1598-as fordítást vette alapul, s 1908-ban újra kiadták az *Epitomét*. Masznyik utószót is írt ehhez a kiadáshoz, melyben utalt arra, hogy az evangélikusok a reformátusok egy egyházi szervezetet alkottak Magyarországon. Az 1591-es Csepregi kollokvium tekintetű vízválasztónak, Beythe János evangélikus szuperintendens kálvini tanokat hirdetett, s megfosztották püspöki rangjától.

Tartalma

Mivel az *Epitomé* a *Solida Declaratio* kivonata, természetesen, hogy mindkettő egyaránt 12 cikkből áll. Ezeket három témakör köré lehet csoportosítani:

1. A megigazulás kérdése (ebben a témakörben Luther követőinek vitáiról esik szó).

2. Az emberi akarat szerepe, az erendő romlás mértéke (ezek a cikkek a Melancthon nyomán bekövetkezett elhajlásokat tárgyalják).

3. Úrvacsora, Jézus Krisztus személye, Jézus kettős természete, predestináció (itt kerül elő a kálvinizmussal folytatott vita).

Az egyes cikkek felépítése is hármas felosztást mutat:

1. a vitahelyzet felvázolása;
2. az evangélikus tanítás előterjesztése (jellegzetes bevezető mondata: Hisszük, tanítjuk és valljuk...);
3. a tévtanítások elvetése.

Jelentősége

Mind német, mind magyar területen a reformáció irányzatainak elválását hozta az irat. Ha behatóbban foglalkozunk a keresztyén felekezetek sajátosságaival, akkor csupán külső szemlélődésre vagy istentiszteleti rendre alapozva is észlelhetjük a különbségeket. Tanításban az eltéréseket mi talán nem is tudjuk megfogalmazni. Az *Epitomé* szövege azonban nyilvánvalóan és átlátható szerkezettel tanítja a tiszta evangélikus tant, melyhez évszázadok óta híven ragaszkodunk. Természetes, hogy nem a különállás a mérvadó, hiszen egy anyaszentegyház van: a Krisztus teste. Hitvallásaink háttérben mindig egy szempont és törekvés állt, hogy Krisztus Urunk evangéliumát a lehető legmegfelelőbb és leghűbb módon értelmezzük és adjuk tovább.

„Itt vagyok,
engem küldj!”
[Ézs 6,8]

A 2000. július 26–29. között Debrecenben megrendezésre kerülő III. Szélróza Evangélikus Ifjúsági Találkozó mottója ez az ószövetségi ige. Ézsaiás próféta válasza volt ez arra a kérdésre, kit küldjön el az Úr követségébe. Mi magunk is szeretnénk küldöttként, az orosházi gyülekezetet képviselő fiatalokként részt venni ezen a július végi rendezvényen. Nem csak kíváncsi hallgatók leszünk, hanem barátságot és új kapcsolatokat keresve, valamint szolgáló lelkesedéssel kelünk útra. Szeretnénk énekelni, bizonyosságot tenni az Úr Jézusról. A mi régióinkhoz közeli debreceni Dorcas Centerbe szervezett találkozói számos lehetőséget kínálva hívogatja az érdeklődőket. Az előző két helyhez viszonyítva zártabb területen lehetnek együtt a fiatalok, ez módot ad arra, hogy a közösség érzése is jobban erősödjön a résztvevőkben. Jelentkezni lehet június végéig a lelkesi hivatalban, az utazás részleteiről is akkor adhatunk felvilágosítást.

ÁLDOZATI VASÁRNAP AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOM TORNYÁÉRT A MILLENNIUM ÉVÉBEN

2000. június 11-én, pünkösd vasárnapján

Kedves Testvérek! Kedves Olvasó!

Szeretettel és kéréssel fordulunk minden kedves Testvérünkhöz
vagy jó szándékú Felebarátunkhoz, a város polgáraihoz:
az evangélikus templom tornyának javítása és tatarozása érdekében
ÁLDOZATI VASÁRNAPOT hirdetünk pünkösd vasárnapjára.

Orosháza városának egyetlen műemléképülete az evangélikus templom.
Különösen a torony kupolája, de maga az egész torony is jelentős javításra,
tatarozásra szorul. Eddigi gyakorlatunknak megfelelően adományokat
(megcímezett borítékokban) köszönettel kérjük és várjuk, melyeket
pünkösd vasárnapján (június 11-én) délelőtt 10 óráig lehet elhelyezni
az oltár előtti kisasztalon. Természetesen köszönettel vesszük a pünkösd előtt
vagy után Hivatalunkba (Thék E. u. 2) eljuttatott borítékos adományokat is.

1998-ban, amikor templomunk tetőzetét kellett felújítani, jelentős
segítséget kaptunk a gyülekezeti tagoktól és a város lakóitól.
A tetőzet felújítása akkor közel 5 millió forintba került, s ebből több mint
1,5 millió forintot áldozati vasárnapon kaptunk, amiért áldáskívánással
ezúttal is köszönetet mondunk minden jószívű adakozónak.

**Most is bizalommal fordulunk gyülekezeti tagjaink és minden jó szándékú,
műemlékértékünket becsülő felebarátunk felé, kérve a segítségüket.**

A millennium évében 2000 éves a keresztyénség és éppen
1000 éves a magyar keresztyénség, így magyar hazánk.
Istentől kapott különleges jel az, hogy egyetlen olyan nemzet
vagyunk Európában, amelyik kettős ünnepet ünnepelhet.

ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK!

Szeretettel és áldáskívánással:

JANTOS ISTVÁN
egyházközségi felügyelő

RIBÁR JÁNOS
igazgató lelkész, esperes

Ribár János:

Millenniumi felhívás

Ez csak és kizárólag a keresztyénség ünnepe!

„Légy hű mindhalálig, és néked adom az örök élet koronáját.” [Jel 2,10]

Mindenkit szeretettel emlékeztünk arra, hogy a millennium évében vagyunk, azaz 2000. január 1-je és 2001. augusztus 20-a között emlékezünk meg arról, hogy Jézus Krisztus 2000 évvel ezelőtt lépett be ebbe a világba a megváltás mennyei küldetésével! Azaz 2000 éves a keresztyénség! 2000 évvel ezelőtt Isten Fia megszületett, 3 évig tanított, kereszthalált halt örök érvényű megváltó áldozatként, mint Isten báránya! Harmadnapon feltámadt a halottak közül. Így győzte le a halált, s aki mögé áll és követi Őt ebben az életben, ezen a nyomon járva (keskeny ösvény) üdvösségnek lesz a részese, halála után. Aki nem hisz Őbenne, elkárhozik.

Mindenki számára nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a millennium nem pusztán egy formális kulturális rendezvény, nem csupán egy központilag előírt társadalmi esemény, hanem a teljesen az Úr Jézus Krisztushoz hű keresztyénség ünnepe. Természetesen a krisztushitre térni akaró hitetleneket is szeretettel várjuk, hogy velünk együtt ünnepelve megtalálhassák azt a Jézus Krisztust, aki értük is megszületett és meghalt a kereszten megváltónkként, s feltámadt a halálból, hogy üdvösséget hozzon. De legyen világos mindenki előtt, hogy a millennium kizárólag a keresztyénség, a keresztyén emberek ünnepe.

Hogyan ünnepelhetjük méltóképpen a millenniumot, s Krisztus urunk evilági kétezzer évét? Elsősorban úgy, hogy nyitott szívvel gyakran hallgatjuk Isten igéjét a gyülekezeti alkalmainkon. Ezért azzal a felhívással és kéréssel fordulok mindenkihez, minden evangélikus testvérünkhöz, hogy még a megszokottnál is intenzívebben, gyakrabban vegyen részt a megszokott alkalmakon (vasárnaponkénti, csütörtökönkénti istentiszteletek), valamint az előre meghirdetett rendkívüli alkalmakon! Azzal a reménységgel írom ezeket a sorokat, hogy sokan, még többen meghallják hívásunkat, és Isten iránti hálából lelki feladatuknak érzik az

istentiszteletek látogatását, az ige megszívlelő hallgatását!

A millennium ünnepünknek másik része magyar hazánk létrejötte. Illendő tudni, hogy szeretett magyar hazánk nem pusztán evilági események egykori végeredménye, hanem Szent István király mély krisztushitének köszönhető. Azért is tarthatjuk szentnek, mert felismerte, hogy a nemzet megmaradásának egyetlen útja Jézus Krisztus! Most, amikor sötét sátáni erők miatt a nemzet nagy része hitét veszítette, fogyunk is tragikus módon. Ha ma közénk jönne Szent István király... Ez az ünnep minden, tisztességgel magyarul érző és gondolkodni tudó magyar ember ünnepe, de egyedül és kizárólag Jézus Krisztusnak és az ő szolgájának, Szent Istvánnak köszönhetően. Akik csak közönséges államalapítást látnak ebben a szent ügyben, semmit nem értenek meg a nagy idők felemelő szavaiból, és csak éppen a dolgok öröktávlatú eszenciáját felejtették ki, s akarják kifejejteni másokkal, nem tudva persze, hogy mit cselekszenek.

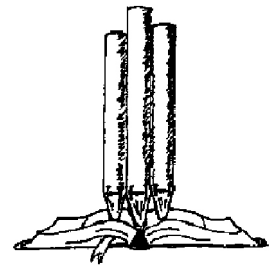
Két kiemelt millenniumi ünnepünk van ebben az esztendőben!

Több is lesz, de itt és most előzetesen kettőt emelünk ki szeretettel, és helyezzük az újságunkat olvasó testvérek szívére:

1. Augusztus 20. vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentisztelet!

Fel kell figyelniünk arra a szent véletlenre, hogy éppen az ünnep esztendejében vasárnapra esik augusztus 20. Isten azért ajándékozott meg minket ezzel a vasárnappal, hogy méltóképpen ünnepelhessük mindazt, amiről írtunk. Tehát mindenkit szeretettel hívunk a délelőtti 10 órai kezdődő ünnepi istentiszteletre!

2. Előre jelezzük: a karácsonyi ünnepkör a millennium igazi csúcsa. A januártól kezdődő időszak eddig az előkészület időszakának számít: kétezzer évvel ezelőtt született meg Jézus Krisztus. Ezért is szeretnénk méltó alkalmakat szervezni gyülekezetünkben. „Történelemórák a millennium jegyében – I. rész” címmel, őszszel (október–november) előadássorozatra készülünk. A millennium kötelez! Krisztus Jézus hív!

Kántorképző tanfolyam 2000. július 2–15.

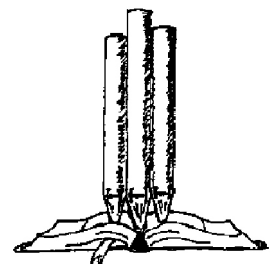
„Énekeljetek az Úrnak...!”
[Zsolt 98,1]

Hagyományainkhoz híven ebben az évben is megrendezzük a kántorképző tanfolyamot, Széll Éva vezetésével. Az Evangélikus Élet híradása alapján már sokan elküldték jelentkezésüket, de néhány hely még van, az utolsó határidő június 9. Idén először „csendes” részvételre is lehetőség lesz. Ez azt jelenti, hogy aki nem kíván hangszerjátékot tanulni, tekintheti az ittlétet evangélicizációs alkalomnak, a reggeli és esti áhítatokon való részvétel mellett bekapcsolódhat az énekarba, vagy egyszerűen hallgatója lehet a zenei foglalkozásoknak, s felszabaduló idejét és energiáját a Biblia elmélyültebb tanulmányozására fordíthatja. A részvételi díj 10 000 Ft, ebből jelentkezéskor 1 000 Ft fizetendő.

A tanfolyam zenei „fénypontja” július 10-én 19 órakor Finta Gergely orgonaművésze hangversenye lesz.

Bízunk abban, hogy – a korábbiakhoz hasonlóan – mind zenei tudásban, mind lelki épülésben gazdag lesz az együtt töltött két hét, s hisszük, hogy Isten áldása lesz rajta.

FE

Elődeinkre emlékezve...

*Kedves Evangélikus Testvéreim!
Tisztelt Vendégeink!*

Hagyománnyá vált, hogy a városalapítási évforduló környékén, egy vasárnapon két követ állítunk. A sorrendben 11. és 12. emlékkövet avatjuk ma Balassa Pál lelkész és Gólián Mihály tanító áldozatos munkájára emlékezve.

Balassa Pál neve fennmaradt a mai napig, a lokálpatrióták által becsben tartott Orosházáról szóló kis füzetecskéje a városismeret alapvető forrása, a helyi polgárnak a róla elnevezett utca jut az eszébe. A többre hivatott lekipásztornak tragikus sors jutott, alig múlt 37 éves, amikor félreállították, és nem volt 46, amikor befejezte földi pályafutását.

Balassa Pál édesapja Sárszentlőrincen volt evangélikus lelkész. Sólyom Károly esperes úrnak a paksi gyülekezeetről szóló könyvében olvashatjuk, hogy Balassa Pál a sárszentlőrinci népiskolában megkezdett tanulmányai után Orosházára jött, majd innen Majosra került, hogy elsajátítsa a német nyelvet. Középkisiskolai éveit Sopronban kezdte, aztán Pozsonyba, később Bécsbe jutott, a teológiát a hallei egyetemen fejezte be. Pontosan 165 éve, 1835. április 24-én szentelte őt lelkésszé Sopronban Kis János püspök.

Első állomáshelye Sárszentlőrinc volt, apja mellé került káplánnak. 1837-ben Paksra helyezte a püspök, majd 1838. január 28-án beiktatták paksi rendes lelkésznek. Közben itt Orosházán 1838 márciusában Szigethy János nagytiszteletű úr „egészsége elgyengülése” miatt lemondott lelkészi állásáról, s Mikolay István egyedül maradt az akkor már közel 10 ezer lelkeszámú gyülekezetben.

Több lelkészt is próbaszónoklatra hívtak, a presbitérium azonban nem döntött. Aztán Mikolay nagytiszteletű úr javaslatára ideérkezett Balassa Pál, és 1838. július 12-től elfoglalta a felvégi parókiát. Nem sokkal beiktatása után már szorgalmasan dolgozott az úgynevezett reáliskola megvalósításán. Három hónap alatt közel 2 500 forintot gyűjtött össze e célra, az iskola elindulhatott.

Balassa Pál maradandó alkotása az az 1844-ben napvilágot látott füzet, amelyben röviden összefoglalta Orosháza első száz évének történetét. A kiadványt 3 000 példányban nyomtatták ki.

Közben végezte a napi lelkészi feladatokat: hirdette az evangéliumot, kiszolgáltatta a szentségeket, keresztelt, konfir-

mált, esketett, temetett, s ő szerkesztette az egyházi számadásokat is. A bizonyára gyengébb testalkatú Balassa már egészen fiatal korától betegeskedett, hiszen 1846-ban Réthy Pál csabai orvos (a mai óriási békéscsabai kórház névadója) levelet intézett az orosházi egyház vezetőségének, hogy július 31-től helyezték vissza állásába Balassát, aki 3 hónapig a sziléziai Gräfenbergben kezelte magát. „Egészsége rendben van” – írta Réthy. Balassa ezt követően lábát törte, így ismét huzamosabb ideig nem tudta végezni szolgálatait.

Balassa Pál – esetleges gyarlóságai ellenére – emberi nagyságát az 1848–49-es forradalom és szabadságharc ideje alatt és után is megmutatta. Mikolay István lelkésztársával együtt a magyar nép függetlenségi harcát támogatta, az osztrák hatalmi önkénnyel szemben. 1848. április 19-én részt vett abban a küldöttségben, amely Pesten felkereste gróf Károlyi Györgyöt, Orosháza község volt földesurát, megyei főispánt, hogy az orosházi lakosság számára a legelők használatát biztosítsák. A szomszédos Szénáson a magalakított községi tanácsot is Balassa eskette fel. 1848 novemberében segédlelkészt állítottak mellé, Neumann Károly személyében, aki mellesleg Petőfi Sándor iskolatársa volt Aszódon és számos Petőfi vers kéziratát őrizte meg.

Aztán 1849 decemberében eljött a Balassa számára végzetes nap. A templomban fel kellett olvasnia egy, a községhez intézett körlevelet, ami a császárt dicsőítette. A magyarságtudatáról ismert Balassa a körlevelet felolvasta, azonban ellenséges megjegyzésekkel kísérte. Az orosházi bíró feljelentette, attól félve, hogy a lelkész ilyen irányú állásfoglalása a „nép között lázadási merénylegeket elő idézhetne”. A feljelentés eljutott a szegedi főbiztoshoz, aki egy előadót bízott meg azazal, hogy Brozmann Dániel esperest szólítsa fel Balassa azonnali elmozdítására. Balassát 1850 januárjában elbocsátották, az osztrák-barát hatóságok letartóztatták, majd elengedték, de állandó megfigyelés alatt tartották. Mielőtt Ferenc József császár 1852 júniusában Orosházán utazott keresztül, Balassánál – távollétében – házkutatást tartottak, s azt állították, hogy nála lőszereket találtak. Ezért huzamosabb ideig fogva tartották, majd tiltott könyvek birtoklásáért vonták felelősségre. Nyolc és fél évig nem lehetett lelkész. Életének hátralévő éveit Orosházán töltötte, mint magánzó, feleségével

együtt napi megélhetési gondokkal küzdve.

Fekete Sándor bácsi, az egykori harangozó még az 1960-as években mondta el nekem, hogy 1903 őszén elemista gyerekként ott volt, mikor a Fürdő utca délkeleti végén, az úgynevezett „Vizes temetőben” exhumálták Balassa Pált. Láta, amikor a sírásók kézbe vették Balassa koponyáját, elporladt csontjait, s azt nagy gonddal összegyűjtögetve átszállították az alvégi temetőbe, a Zalay Gergelyné által adományozott sírboltba.

A másik emlékkövet Gólián Mihály tanító úr tiszteletére helyeztük el ma. Neve ott szerepel minden lajstromban, több mint 60 évig tanított az orosházi evangélikus egyháznál, a mai nemzedék azonban már nem ismeri.

Gólián Mihály Mezőberényben született 1806. augusztus 14-én, Gólián János és Zacharides Erzsébet gyermekeként, Szülőfalujának gimnáziumában tanult nyelvtudományokat és retorikát, majd a filozófia-teológiai osztályba ment. Ezt elvégezve két év után 1827-ben Orosházára került tanítónak a felvégi leányiskolába. Ahogy a múlt évben elhelyezett emlékkövön szereplő Gottstag István, úgy Gólián Mihály is az orosházi 6–10 éves kislányokat tanította. Tantárgyaik a következők voltak: olvasás, éneklés, írás, számtan, bibliai történetek, nagy- és kiskaté, földrajz, természettörténet, fizika, erkölcsi szabályok, a reformáció története. Meglehetősen zsúfoltak voltak az osztálytermek, 150–200 gyerek járt egy tanítóhoz. Gólián Mihály tekintélye minden bizonynyal hozzájárult ahhoz, hogy a lelkészek ne beosztottként, hanem munkatársként nézzenek a tanítókra. 1835-ben megnősült, egy régi orosházi család lányát Folkusházy Karolint vette feleségül, letelepedett.

Az orosházi evangélikus egyháznál becsülete volt a tanítónak, a belterületen nem volt más, csak egyházi iskola, a helyi nép taníttatta gyermekeit. A szülők szorgalmasan dolgoztak a földeken, belátták azt, hogy hiába a vagyon, ha tudásban nem lépnek előre. Miután Orosháza zárt közösség volt, mindenki ismert mindenkire, ezért betartották az erkölcsi normákat a szülők és a gyerekek is. A család szerepe a vallásos nevelésben meghatározó volt: odafigyeltek a tanítók tanácsaira, tisztelték őket. Gólián tanító úr a hatvanadik

Folytatás a 8. oldalon

Mit jelent számomra az ének-zene?

A 103. zsoltár 1. és 2. versével indítom írásomat: „Áldjad én lelkem az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét. Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről”.

Először is arról szeretnék írni, hogy gyermekkoromban mit jelentett nekem az ének. Mivel Édesapám, Tóth László kántortanító volt, így már iskolás éveimben sokféle éneket ismertem. Édesapa játékos szövegű énekeket szerkesztett, amit mutogatni is lehetett. Ezt később én is felhasználtam akkor, amikor kicsi gyermekkel foglalkoztam és Jézusról beszéltem nekik. Nagyon szereték ezeket az énekeket. Aztán sokat énekeltünk az iskolában tartott ifjúsági összejöveteleken. Isten így készítette elő jövőendő hivatásomat. Amikor elvégeztem a szarvasi Evangélikus Luther Tanítóképzőt, többször voltam konferencián is, ahol Isten megszólított.

Itt Orosházán tanítottam, kapcsolatban voltam a gyülekezetben és a menházban szolgáló, Győrből ideérkezett nővérekkel. 1943-ban, mikor 24 éves lettem, engem is felvettek nővérek Győrbe. Bekerültem az Anyaházba, egy nővérközösségbe. Sokat énekeltünk közösen. Ez mindig erőforrást jelentett számunkra. Vasárnap este kézimunkázás közben is – ami felüdülés volt – énekelgettünk Halleluja-énekeket. Természetesen mindig az egyházi ének megfelelően. Adventben Jézus eljövételéről, karácsony előtt Jézus

születéséről örvendezőket. Böjtkben Jézus szenvedéséről és haláláról, húsvétkor feltámadásáról, győzelméről a halálon. Aztán az új élet ajándékáról, a pünkösdi lélekről szólókat.

Hét évig viseltem a diakonisszaruhát, egészen 1950-ig. A nővérekkel való kapcsolatomat is befolyásolta az ének. Ha összekaptam valamelyik nővértársammal – mert bizony ez is előfordult – leültem a harmónium mellé és játszottam egypár éneket. Egészen más ember lettem. Rövid idő elteltével csodálatos békeség töltött el, és utána könnyű volt bocsánatot kérni az akaratlanul megsértett nővértől.

Emlékszem arra, hogy amikor gyalogosan látogatni indultam egy-egy gyülekezetbe, közben sokat énekeltem. Egyedül mentem, hol bibliaórára, hol hittanórára. Ilyenkor jó volt megtapasztalni, hogy az én mennyei Atyám megáldotta ezeket az órákat. Hisz a sok ének, imádság, dicséret, vezetés, hitben való erősödés volt.

De Isten próbatételt is adott. Le kellett venni a nővéruháat és civilben szolgálhattunk. Az Ő munkatársai maradtunk tovább is. Akkor is az ének erősített meg. Gyakran énekeltem a 348. énekünket: *Mit Isten tesz, mind jó nekem, / És bölcs minden végzése.*

1955-ben hazahívtak Szüleim, mert itthon kellett Édesapámnak segíteni, az orosházi gyülekezetben. Segédkántor let-

tem, sokat kellett énekelnem istentiszteleteken, bibliaórákon, hittanórákon, te-metéseken. Különösen az utóbbiakon való éneklés került sok erőbe, amit Istentől kértem, mert a magam erejéből nem tudtam volna énekelni és vigasztalni. Szolgálatom alatt még jobban elmélyedhettem az énekekben. Isten adott erőt, hogy énekelhessek Istent dicsérő, hálát adó, hitre, szeretetre buzdító énekeket. Hosszú éve-kig játszottam az orgonán, istentiszteleteken és esküvőkön. Mindig felemelt az ének, a játék. Ezért minden alkalom előtt elcsendesedtem, mert tudtam, hogy csak Isten szeretete és kegyelme tarthat meg ebben a hivatásban.

Ma is nagyon szeretek énekelni. Reggel azzal kezdem a napot, s ha dolgozom, akkor is szól az ajkamon az ének. Ha este elcsendesedem, akkor is énekelek, és úgy alszom el. Sokszor megtapasztaltam már – és azért gyakorolom –, hogy sok erőt, reménységet, kitartást adnak az énekek.

Isten adja meg, hogy Jézus Krisztus kegyelméből, bűnbocsátó szeretete és áldozata által ott lehessen a mennyei karban és dicsőíthessem az Ő drága nevét!

A 386. ének első versével fejezem be írásomat:

Mily csodás szeretet! Róla zeng szívem, szám. Új élet, hajnalfény ragyog rám. Felérni nem tudom, hogy az én Jézusom Érettem hullatott keresztfán drága vért, Énrtem, elveszett bűnösért.

Folytatás a 7. oldalról

tanéve felé közeledve elmondhatta, hogy az akkori tanítványainak nemcsak az édesanyját, a nagyanyját, hanem még a dédanyját is taníthatta. Ilyenformán elfogadták intelmeit, buzdítását, hogy gyakorolják evangélikus vallásukat.

1876-ban indítványozta a presbitérium, hogy miután ötven éven keresztül hűséggel, szorgalommal és közmegelegedésre viselte hivatalát, ajánlják a püspök figyelmébe. Ezt követően 73 éves korában beosztották mellé segédtanítónak Eröss Samut, majd Brósz Jánost. 1886-ban elfogadták Tavasz János felügyelő indítványát, hogy tudós Gólián Mihály és Kovács János érdemekben gazdag öreg tanítóknak a nyugati temető északnyugati szögletében ingyenes sírhelyet adjanak. Nem is sokáig élt már ezután, 1887. októ-

ber 19-én adta vissza lelkét Teremtő Urának.

Befejezésül egy igét olvasok fel, Péter második levele 1. részének 5. versét: „Éppen ezért minden igyekezetetekkel törekedjétek arra, hogy a hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeret...”

Balassa Pál és Gólián Mihály a hitet, az igaz emberséget és az ismeretek fontosságát táplálta az orosháziak szívébe. Hajtsunk fejet emléküek előtt!

(Elhangzott 2000. április 16-án, Balassa Pál lelkész és Gólián Mihály tanító emlékkövének avatásán.)

MEGHÍVÓ

MILLENNIUMI ÜNNEPI ISTENTISZTELET

2000. augusztus 20-án,
vasárnap délelőtt
10.00 órai kezdettel.

*Nagyon nagy
szeretettel hívunk és
várunk mindenkit!*

Millennium... már jó előre ízelget-tük a szót, szoktattuk magunkat hangulatához, ismerkedtünk jelentőségével, kétezer éves keresztényiségünket és ezer éves magyarságunkat egyszerre meghatározó, mélységesen mély tartalmával...

Aztán elérkezett a nagy pillanat. Beléptünk a búcsúzó évezred utolsó esztendejébe, melynek minden jelentős eseményét, évfordulóját beragyogja a múltba tekintő emlékezés és a jövőndőbe vetett reménység fényugara.

Viruló tavaszban, örömmel készülődünk az Országos Evangélikus Millenniumi Fórum megrendezésére.

Az országban mindössze két helyszínen: előbb Sopronban, majd itt, Orosházán – egymástól távol lévő városokban – kerülhetett sor ilyen különleges összejövételre, melyről elmondhatjuk: történelmi lecke mindenkinek!

Sokan jöttek a közeli városokból, szomszéd megyékből, de távoli országrészekből is érkeztek jó néhányan, érdeklődéssel, ünnepi várakozással. Evangélikus iskolánk impozáns dísztermét megtöltötte a négyszáznál is nagyobb létszámú vendégsereg, s a terem végén, a hatalmas üveglakon át a távolba nézők tekintete megpihenhetett templomunk tornyán, mintha jelképezné a templom és az iskola összetartozását.

Ribár János esperesünk nyitó áhítata után a „pedagógus kórus” énekelt, majd Dr. Ódor László egyetemi tanár előadását hallgathattuk meg arról, hogy milyen hatással voltak evangélikus elődeink a magyar kultúra alakulására. Az iskola növendékeinek egy csoportja „A magyar nép zivatáros századaiból” címen szép, hazafias hangulatú rövid színjátékot mutatott be, a Himnusz alap gondolataira építve.

D. Dr. Harmati Béla püspök-elnök előadása – „Egyházunk és a Millennium” címmel – sok értékes ismerettel gazdagított mindannyiunkat, megvilágította egyházunk helyét és szerepét mai világunkban, s szűkebb hazánkban.

Gyülekeztünk ifjúsága már sokszor adta jelét zenei képességének és felkészültségének. Ebéd után az ő műsoruk következett. Az alkalomhoz illő énekeszenés összeállításuk most is magával ragadta a közönséget.

Koszorús Oszkár, Orosháza történetének alapos ismerője, a tőle megszokott könnyedséggel mondott el sok-sok érdekes, értékes tudnivalót városunk múltjáról.

Kiss A. Sándor:

Jedlik Ányos (1800–1895) a fizikus és pap-tanár

Jedlik Ányos egyetemi tanár, az MTA tagja (1858), születésének 200. évfordulóján emlékezünk a kiváló, hívő tudósra.

Jedlik tanár úr 1800. január 11-én született a Komárom megyei Szimő községben és az István nevet kapta. Apja Jedlik Ferenc, anyja Szabó Rozália volt. Anyja révén unokatestvére volt Czuczor Gergely költőnek, akivel együtt járt iskolába és még a kollégiumban is egy szobában lakott.

Az Ányos nevet 1817. szeptember 10-én kapta, amikor felvették a bencések szerzetesrendjébe.

Fizikusi oktató és kutató munkásságát az 1822–23-as tanévben, Győrben kezdte, majd Pannónhalmán folytatta. Ő találta fel 1827-ben az első elektrodinamikus, áram-áram kölcsönhatáson alapuló motort, aminek a „forgony” nevet adta. Ezen kívül mintegy 76 találmánya volt, így például 1830-ban feltalálta a szódavíz készítményt, amit „savanyúvízi készüléknek” nevezett el.

1831-ben a Pozsonyi Akadémia fizika tanára lett, majd 1840-től a pesti egyetem bölcsészeti karán a fizika professzora. 1844-től az előadásait már magyar nyelven tartotta. A fizikaszertár kísérleti eszközeinek nagy részét saját kezűleg készítette el.

Csak a tudománynak és az oktatásnak élt. Elsőként írt magyar nyelvű fizikatanakönyvet 1850-ben „Súlyos testek természetéről” címmel.

Szerénységére jellemző, hogy találmányait alig tette közzé, inkább csak szűk baráti körben és tanítványaival ismertette. Ha néha publikált, azt csak tu-

dóstársai unszolására tette. Így azután számos találmánya ismeretlen maradt, míg mások később megelőzték. Így történt ez a dinamóval is, amit ő már 1861-ben ismertetett kollegáival, de nem publikálta, így feltalálását Werner von Siemensnek tulajdonítják, akicsak 1866-ban fedezte fel és azonnal publikálta, egyben gazdaságilag hasznosította.

1879-ben tudományos munkássága elismeréséül a császári vaskoronarend harmadosztályú lovagjává nevezték ki.

Mint nyugdíjas (1878-tól) Győrben élt és tovább dolgozott, kutatott. 80 éves korában elkészítette a világ első transzformátorát, megelőzve ezzel a Bláthy–Déri–Zipernowsky találmányt (1885), de mivel ezt sem publikálta, így nem őt ismerik a transzformátor feltalálójaként. Ezért szükséges az új eredmények azonnali publikálása, hogy a magyar agyak szürke állományának kiválósága, termése elismerést nyerjen.

Jedlik mélyen vallásos volt. Idős korában egy teológus barátjával beszélgetve így nyilatkozott: „Kedves Barátom! A fizikai ismeretek mélyére hatolva, jobban megismertem Istent, és közelebb kerültem hozzá, mint a teológiai tanulmányaim révén.” Íme, a tudomány ismerete nem hogy eltávolította Istentől, hanem inkább közelebb visz Hozzá.

Isten hosszu, termékeny élettel ajándékozta meg Jedliket. 1895. december 13-án hunyt el és Győrben temették el. Temetésén a búcsúztatót báró Eötvös Loránd, az Akadémia elnöke tartotta.

Büszke kegyelettel emlékezünk a nagyszerű, mégis szerény, istenhívő, magyar tudós-tanárra.

A kerekasztal-beszélgetésen időszerű, közérdekű kérdésekről, helyi és országos jelentőségű dolgokról esett szó.

Káposzta Lajos esperes, püspök-helyettes záró áhítatával fejeződött be a testvéri hangulatú, szép és kedves együttlét.

Visszatekintve Isten iránti hálával mondhatjuk el, hogy minden szépen, jó rendben sikerült. A vendéglátás prózai része, a gazdag büféasztal és a közös ebéd az iskola tantestületének és gyülekeztünk tagjainak együttműködésével jött létre. Sajtóosztályunk és iratterjesztésünk „kézzel fogható” szellemi táplálékot is bőven kínált. Az egézszerű együttlétet a testvéri szeretet légköre járta át. Hisszük és reméljük hogy az átélt élmények lel-

künkben erősítettek, hitünkben gazdagítottak mindnyájunkat. Istenünk adja, hogy így legyen!

Fürst Enikő

Béke poraikra

A magyar törvényhozás egyik 1924. évi törvénycikke május utolsó vasárnapját a világháborúban hősi halált haltak emlékére nemzeti ünneppé avatta. Ezen a napon Orosháza község, az egyházak, az iskolák mindig megemlékeztek a helyi áldozatokról.

Aztán jött az újabb világegés, szenvedés, a hatalmas emberveszteség. Orosházán – és szerte az országban – négy évtizedig hivatalosan csak a szovjet, román és más nemzetiségű áldozatok síremlékeit koszorúzták meg. A környéken elesett magyarok sírjára csak óvatosan lehetett elhelyezni az emlékezés virágait. Hiszen ők rossz ügyet szolgáltak, a szovjet elleni harcban veszítették életüket. Jobb, ha el is felejtjük őket, kívánta a politika a nemzeti önértetéstől megfosztott magyarságtól. S majdnem elfeledkeztünk róluk.

A Varietas '93 Kft. kiadásában a közelmúltban látott napvilágot a II. világháború keleti hadműveletei során elesett magyar katonákról és munkaszolgálatosokról szóló dokumentum-emlékkönyv. A Bús János és Szabó Péter által összeállított, közel 800 oldalas reprezentatív album igyekszik számba venni az 1941 júniusa és 1944 októbere között elesett hősi halottakat. Számukat 310–320 ezer főre becsülik, ebből a keleti hadszíntér embervesztesége meghaladja a 200 ezret. A 200 ezerből mindössze 28 ezer név szerepel a kötetben, ábécérendben. Közlik az áldozatok nevét, rendfokozatát, születési idejét, anyja nevét, bevonuláskori lakhelyét, halálának okát, helyét, időpontját, eltemetésének helyét, alakulatát.

A szerzők föltárták a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Központi Irattárában lappangó páratlan értékű dokumentumokat: 250 temető kataszterlapjait, a veszteségi okmánygyűjtőket, a százezeres veszteségi kartont. A könyv a történelmi Magyarország határain kívül a keleti hadszíntéren (a mai orosz, belorusz, ukrán, lengyel területen) létesített magyar katonatemetőket is részletesen ismerteti.

Bennünket és Olvasóinkat az orosháziak, a városunkhoz tartozó szentatornyaiak és pusztaszentatornyaiak érdekelnek elsősorban. A kötet születési helyet nem közöl, a katonák bevonuláskori lakhelye alapján tudunk keresgélni az adatregtegekben.

1995-ben jelent meg Fülöp Béla összeállításában a „Mementó” című kiadvány, a II. világháború orosházi hőseiről és ál-

dozatairól. A szerkesztő többéves fáradhatatlan munkával 366 elesett fő nevét tudta összegyűjteni. Ugyanakkor megjegyezte, hogy becslése alapján „legkevesebb ezer orosházi áldozata lett a II. világháborúnak.”

A szerzőnek még az 1990-es évek elején is meg kellett küzdenie a népbe ivódott félelemmel, a közönnyel, a hiányosan és pontatlanul közölt adatok tömegével. A 28 ezer név között 49 orosházit találtunk.

Az alábbi 27 fő nevét ismertük:

Adorján Albert (1907), Baki Mihály (1905), Benkó József (1913), Bereczki Imre (1919), Bor István (1916), Borsos István (1919), Bubik József (1907), Gajdán Lajos (1915), Gombkötő István (1906), Győri József (1910), Jankó György (1908), Kamarás György (1911), Király József (1919), Kiss Béla (1917), Molnár István (1911), Molnár József (1913), Novák Zoltán

(1921), Pesti Mátyás (1909), Poór János (1908), Rattay Gyula (1920), Strincz Pál (1912), Szabó György (1908), Szabó József (1916), Szemenyei Sándor (1921), Takács Lajos Béla (1912), Trabak József (1912) és Vas István (1910).

A fenti adatok hitelesek, az újabban azonosított 22 áldozat fölkerülhet az alvégi temetőben lévő márványtáblára.

A készülő második kötet a történelmi Magyarország határain belül, a harmadik kötet pedig a nyugati hadszíntereken elesett és meghalt magyar katonák adatait teszi közzé, a fellelhető dokumentumok alapján. Tudjuk azt, hogy a II. világháborúban elesett orosházi katonák névsora soha nem lesz teljes. A megjelenés előtt álló kötetekben bizonyára több ismeretlen nevet fedezhetünk majd fel, olyanokét, akik a legnagyobb áldozatot hozták: életüket adták Magyarországon szűkebb jövőjének reményében.

Név	Születési idő	Anyja neve	Lakhelye	Halála helye, ideje
1. Brodsky Béla	1907	Kunos Jolán	Orosháza	Kurszk, 1942. 07. 01.
2. Buknicz Mátyás	1910	Buknicz V.	Orosháza	Zabryca, 1944. 09. 17.
3. Cselinák János	1924	Kovács Amália	Orosháza	Kalusz, 1944. 04. 09.
4. Csete József	1913	Süle Etel	Orosháza	Mikuliczyn, 1944. 08. 01.
5. Éliás György	1918	Dávid E.	Sz.tornya	Polonoje, 1943. 08. 13.
6. Fodor Gábor	1910	Bariska M.	Orosháza	Konotop, 1943. 02. 12.
7. Fodor Tamás	1914	Rozgonyi E.	Orosháza	Mikuliczyn, 1944. 07. 16.
8. Hoffer Emil	1919	Weisz Margit	Orosháza	Pervaja Maja, 1942. 11. 26.
9. Juhász János	1905	Méder Borbála	Orosháza	Kurszk, 1942. 07. 09.
10. Kotolák János	1914	Peren E.	Sz.tornya	Slobodka, 1944. 04. 21.
11. Kozsahuba Lajos	1923	Ravasz Zsuzsa	Orosháza	Jozefowka, 1944. 04. 30.
12. Lucsán Mihály	1922	Lucsán K.	Sz.tornya	Worona, 1944. 07. 08.
13. Madarász Gyula	1922	Dér Róza	Orosháza	Stanislaw, 1944. 06. 16.
14. Magocsy János	1906	Sin Mária	Orosháza	Dobrozite, 1944. 06. 21.
15. Menyhárt Ferenc	1919	Tóth Emília	Orosháza	Jozefowka, 1944. 07. 23.
16. Romváry Tibor	1917	Náfrádi R.	Orosháza	Kosztyenói, 1942. 12. 30.
17. Simon Gábor	1917	Gyöngyösi E.	P.sz.tornya	Korotojak, 1942. 08. 12.
18. Szabó Ádám	1910	Györgyi Katalin	Orosháza	Brjanszk, 1942. 05. 28.
19. Székelyfi József	1920	Fodor Éva	Orosháza	Kamenka, 1942. 10. 06.
20. Török József	1908	Lőrincz Mária	Orosháza	Gleboka, 1944. 04. 30.
21. Ungár Pál	1911	Grósz Szidónia	Orosháza	? 1943. 02. 15.
22. Zvara János	1922	Takács ?	Orosháza	Grabicz, 1944. 04. 23.

Nem szerepelnek a Mementó című kiadványban

Millenniumi évnyitóünnep

Jézus ezt mondta: „*Én vagyok az út, az igazság és az élet.*” [Jn 14,6]

Tótkomlóson, 2000. április 16-án, virágvasárnap az Önkormányzat által szervezett ünnep 14 órakor kezdődött ökumenikus istentisztelettel az evangélikus templomban, s ott hangzott el a következő igehirdetés.

Ünneplő Gyülekezet!
Testvéreim a Jézus Krisztusban!

Virágvasárnap – de nem a virágok vasárnapja, hanem az Úr Jézus Krisztus bevonult Jeruzsálembe. Azt is tudjuk, miért. Ezzel kezdődik a nagyhét! A Passió hete! Az Úr Jézus szenvedésére emlékezünk. Az Úr Jézus kereszthalála és feltámadása szorosan összetartoznak. Nagypéntek nélkül nincsen húsvét, ahogy aratás sincs vetés nélkül.

Őszinte szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit ebben az ősi evangélikus templomban. Ez is egy különös alkalom: Tótkomlóson a millenniumi év nyitónapja – hála Istennek az idén a harmadik ilyen nyitó napon vehetek részt: Külön öröm volt január 3-án Budapesten, az Operaházban jelen lenni, megtiszteltetés volt Békéscsabán a megyei nyitó napon februárban részt venni. S nagy öröm, most Tótkomlóson részt venni – és igen nagy megtiszteltetés a városnak is, hogy neves vendégei vannak.

A város vezetőségének, szervezőknek külön szeretnék gratulálni a nagyszerű, színes kiadványcsomaghoz: Krónika, Kultúra, Közművelődés, oktatás, információk – nagyszerű bemutatkozás. S az előszóból egy mondatot kiemelek: „A Kárpát-medencében élő magyarok és a velük együtt élő testvéri nemzetek méltósággal és tisztelettel emlékeznek államiségünk ezer esztendejére, s a keresztyénség ma is érvényes tanítására.” Nagyon köszönöm ezeket a szavakat.

Ünneplő gyülekezet! Három dolgot szeretnék elmondani itt:

1. Azt, hogy Istentől kaptunk egy elgondolkodtató *Jelet!*
2. Istentől kaptunk egy elgondolkodtató és magunkba szállásra intő *Példát!*
3. És Istentől kaptunk egy nagyon nehéz, de megoldható és megoldandó *Feladatot!*

Mi a Jel? Európában mi vagyunk az egyetlen állam, ahol kettős ünnep van! Millennium: 2000 év, és államiségünk 1000 éve. Csakhogy államiségünkben a főszerepet a keresztyénség felvétele játszotta. Jel nekünk ez a kettősség! Fantasz-

tikus jel: mintha az Úristen látná, hogy hitében, lelkében megroggyant népének nagyobb, erőteljesebb jelet adjon, mint bárhol másutt. És a jel koronája: az idén augusztus 20. az Úr napja éppen vasárnapra esik! Minden vasárnap egy kis húsvét. Vasárnaponként Isten hűségesei gyermekei mindenfelé templomba mennek: meghallgatni Isten üdvösségre vivő ígését, imádkozni, énekelni, szentségekkel élni... Ez a jel!

Mi a Példa? Istentől kapott minta és példa: Szent István! Nagyoknak és kicsiknek. Szent István életrajzától most eltekintünk, de négy fontos jellemzőt mégis megemlítenék, hogy példa legyen! Íme ez a nagy államférfi:

– imádkozó ember volt: „gyakran borult a szentegyház padlójára és könyvet hullatva bízta Isten akaratára tervének teljesülését”.

– kitűnő bibliaismerettel rendelkezett, könyv nélkül tudta a zsoltárokat, sok bibliai memoriter volt a fejében, de különösen a szívében, az Újtestamentumból több részt magyarul idézett.

– bűnbánatot gyakorló ember volt: „siratta emberi esendőségéből eredő könnyeit.”

– és felismerte az egyház = a keresztyénség életformáló hatását.

Még sok mindent mondhatnánk Szent István vallásosságáról, most csak ennyit: ilyen ember áll a történelmünk elején. *Ő az Istentől kapott példa!*

Mi az Istentől kapott Feladat? Újra a keresztyénség legyen a társadalom kovásza, élesztője! Történelmünk során a keresztyénség kétszer látványosan igazolta lehetőségeit, erejét:

1. Hazát teremtő erejét – amit Szent István tett, az nem egyszerűen államalapítás. A honfoglalók léte, megmaradása volt a tét! Megmaradunk vagy eltűnünk a történelem emésztőjében, mint annyi más nép, nemzet. Itt a keresztyénségnek volt nagy szerepe abban, hogy nem tűntek el honfoglaló őseink a történelem színpadáról.

2. Hazát, hont megtartó erejét újra igazolta a keresztyénség a 16. században! A török hódoltság idején a protestáns prédikátorok, bibliafordítók hitük által tartották a lelket a népben. A katolikus hitű Nemeskürty tanár úr is elismerő sorokat ír „Bibliai örökségünk” című könyvében a protestáns prédikátorok, bibliafordítók, énekköltők szerepéről. Másodjára ekkor men-

tette meg a keresztyénség a Kárpát-medenceidentitását.

De mi a Feladat? Íme, a 2. évezred végén a haldoklás jelei mutatkoznak nemzetünk testében és lelkében: fogyatkozó népességünk, egészségi állapotunk, az ártalmas szerektől való függőség, erkölcsi állapotunk, veszélyeztetett társadalmi rétegek, antropológiai krízis, szellemi-lelki kiüresedés, öngyilkosságok – nem sorolom tovább. A lélek hitvesztése óta fokozatosan növekszik a halálos baj. *Feladat van!* A keresztyénségnek újra igazolnia kell nemzetet megtartó erejét! Csak adjuk meg neki a lehetőséget erre!

Jézus Krisztus mondta a kereszt tövében: „Én vagyok az út, az igazság és az élet!”. Erre a háromra nagy szükségünk van: járható és nem a semmibe vezető Útra! Megtisztító, átvilágító, felemelő Igazságra! És életre! Ehhez adjon nekünk – mindenkinek – segítséget az Úristen! Ámen!

Imádkozzunk! Hallgass meg urunk esdő sóhajunkat! Áldd meg ezt a mai napot, az ünnepet! Könyörgünk vezetőinkért, a kormányunkért, a megye a és a város vezetőiért. S különösen egyházadért, teljesítse küldetését. Magyar népünkért – ad elénk az igazi, a keskeny utat. Tedd világhossá előttünk az igazságot, és életet adj nekünk, lelki halálból feltámadó életet. Könyörgünk, hallgass meg minket! Ámen!

A kultúrházban pedig Dávid Ibolya igazságügy-miniszter millenniumi emlékszólót adott át Tótkomlós városának. Római katolikus, evangélikus, református, baptista lelkipásztorok áldást mondtak a zászlóra, a nagy ünneplő sokaság előtt. Az evangélikus áldás szövege így hangzott:

Az Úrnak szentelt legyen ez az Emlékszóló az Atya, Fiú, Szentlélek nevében, Isten dicsőségére, Tótkomlós városa, egyházközségei, intézményei és lakói épülésére. Áldott legyen mindenki, aki ezt a zászlót adományozza, aki ezt a zászlót fogadja. Áldott legyen mindenki, aki erre az emlékszólóra tekint. Legyen jellé, példává, feladattá mindaz, amire ez az emlékszóló szavak nélkül tanít minden jó szándékú embert. Az Úrnak szentelt legyen ez az Emlékszóló az Atya, Fiú, Szentlélek nevében! Ámen!

Talentum

Híradások az iskolánkról

Óvodaszentelés Szent György napján

Az 1999/2000. tanév vége felé közeledünk. Az iskolai élet programjai ilyenkor feszült munkatempót követelnek gyermekektől, felnőttektől egyaránt. De mint mindig, most is Isten segítő kegyelmére hagyatkozva naponta új erőt kapunk.

Az előző időszak eseményeiből szeretnénk most is néhányat kiemelni, melyekre jó visszaemlékezni, újból felidézni:

- Óvodánk és iskolánk pedagógusai egy szép, munkás hétköznapot töltöttek együtt, amelyen óvodai munkatársaink bepillantottak iskolai életünkbe. Ez alkalommal vendégük volt a szarvasi, most alakuló evangélikus iskola pedagógusküldöttsége is. A délelőtti óralátogatásokat követően délután felejthetetlen szakmai programmal zártuk a napot.

A nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Teológiai Tanszékének tanára, Kasza Ida előadást és szemináriumot tartott a keresztyén tanítás módszertanának témakörében. A gyakorlatban jól használható ismereteket kaptunk hangulatos légkörben, kiváló előadásban.

- A Liszt Ferenc Zeneiskola tanáraihoz, növendékeihez évek óta sok szállal kötődik iskolánk. Hangszeren tanuló és játszó gyermekeinkre mindig elismeréssel tekintünk, buzdítva őket a nemes muzsikálás folytatására. Bizonyítéka ennek a már hagyományossá vált házi hangverseny is, melyre május 16-án délelőtt került sor. Iskolánk muzsikáló gyermekei mellett a pódiumon „vendégszereplőket” is hallhattunk. Hálásan gondolunk a zeneiskola nevelőtestületére és igazgatójára, akik felkészítették, elhozták növendékeiket, és szép zenei élményt biztosítottak tanulóinknak.

- Március végén megtörtént az általános iskolai első osztályosok beiratása is.

Hálát adunk minden egyes kisgyermekért, akit Isten felénk indított és ránk bízott, hogy tudásunk legjavát adva, keresztyén módon nevelhessük őket. Két osztályt tudunk a jövő tanévben is indítani. Május 16-án a tanító nének már találkoztak is a szülőkkel, és felkészítették őket a tanévkezdés izgalmas pillanataira.

Lezárult a négyosztályos gimnázium szervezésének szakasza. Megérkezett a hivatalos engedély az első osztály indításához. Iskolánk rendkívüli felvételt hirdet, mivel a hivatalos eljárás most fejeződött be, szeptemberig, vagyis tanévkezdésig várjuk és fogadjuk a jelentkezőket. A négyosztályos evangélikus gimnázium általános tantervét, keresztyén szellemiségű intézményként működik, ahová az evangélikus általános iskola 8. osztályosain kívül a város és környék más iskoláiból is fogadjuk jelentkezőket.

- A millenniumi programsorozat keretén belül iskolánk évkönyv kiadásával tiszteleg az ezeréves Magyarország és a kétezer éves keresztyénség előtt. Tanév végére jelenik meg a kiadvány, melyet korlátozott számban szeretnénk eljuttatni a gyülekezet tagjaihoz is, 350 Ft-os áron. Kívánjuk, hogy leljék örömüket a lapozgatásban, olvasgatásban!

- Iskolánk 1992-ben indult egyházi osztálya elérkezett általános iskolai tanulmányainak befejezéséhez. Fájó szívvel válnak meg tőlük, s engedjük útjukra mindazokat, akik nem nálunk folytatják tanulmányaikat. A ballagás időpontja: 2000. június 17-én 10 órakor lesz az iskolában. Szeretettel hívunk, várunk minden gyülekezeti tagot. Isten áldja az útra kelőket és mindazokat, akik eddig vezették őket.

Jantos Istvánné, Nagy Sándorné

Április 24-én kedves és fontos ünnepünk volt. Hálaadás és öröm hangjai csendültek fel, szólaltak meg imában, igehirdetésben, gyermekek versében és énekekben. Kívül-belül megújult, megszépült gyermekintézményért, a „Hajnal” Evangélikus Óvodáért mondtunk köszönetet Urunknak, Istenünknek, és azoknak, akik munkával, imádsággal, lelkesülettel, segítő szándékkal hozzájárultak a látványos változáshoz. Szülők, gyermekek, az óvodában dolgozók és az egész gyülekezet ünnepelt meghívott vendégeinkkel együtt.

Gyóri Gábor igehirdetésében a feltámadáshit fontosságát emelte ki, s figyelemztetett arra, hogy a valódi evangélium segíthet meg bennünket életünkben, s ez az, aminek az óvoda életében is hangot kell kapnia, továbbra is.

Ribár János esperes szolgálatával a dzsungelfalu előtti útról hangzott el a szentelési liturgia. Áldáskívánással az óvodában dolgozókra, az oda betérőkre, a ránk bízott kicsinyekre, és minden családra, aki megbízza a „Hajnal” óvodát gyermeke nevelésével.

Köszöntőt mondott Herbert Österreicher, a kertész tervező mérnök, Sabine Wiegmann az óvodai ügyekért felelős bajor lelkész, egyházközségünk és egyházmegyénk felügyelője, a Kelet-Békési egyházmegye nevében Táborszky László esperes, az evangélikus iskolánk igazgatója és Klaus Winterlin lelkész úr feleségével együtt, akik ugyancsak Németországból jöttek közénk.

A családi húsvéthétfői ünnep egy szerény állófogadással zárult az óvoda épületében, ahol vendégül láttuk a volt kollégákat, meghívott vendégeinket.

Köszönjük mindenkinek, aki jó szívvel gondolt ránk, nem csak a szentelés napján és az azzal járó szervezés során, hanem a konkrét munkálatokban is részt vett!

*

Időközben a beiratkozás is megtörtént óvodánkban: 41 gyermeket hoztak hozzánk. Isten ajándékának tekintjük mindegyiket, örülnünk, hogy Urunk nem feledkezik meg rólunk, lehetőséget ad a szolgálatvégzésre. Kérjük is Öt, hogy továbbra is adjon erőt, bölcsességet kiildetésünk teljesítéséhez!

KÖSZÖNJÜK!

Hálás szívvel köszönjük meg az alábbi cégeknek, illetve testvéreinknek azt, hogy a „Hajnal” Evangélikus Óvoda 2000. április 24-i szentelési ünnepségének méltó megünneplését anyagilag, illetve más módon önzetlenül segítették:

Huba ABC • VASEX Kft. • Hungarotel Rt. • B+P Számítástechnikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. • Vas-Műszaki Kereskedelmi Kft. • PROFI Kft. • Műszaki Áruház (Jantos István) • Keresztes Pékség • Rágyánszki Arborétum (Rágyánszki János, kertész) • Koszorús Oszkár könyvesboltja • Gombosbolt • Hornok és Posztós Kft. • Dózsa Gy. u.-i Rétesbolt • Herjeczkiné Ruhmann Csilla • Benkő Sándor szakács • Óvodánk Szülői Közossége

Értesítjük a kedves gyülekezeti tagokat, hogy a 2000. június 4-i, vasárnapi istentisztelet egyben óvodánk évváró alkalma is lesz. Szeretettel hívjuk és várjuk kedves testvéreinket erre a szép ünnepi alkalomra. Az istentisztelet után tanévzárónk az óvodai ballagással folytatódik, melyre szintén mindenkit szeretettel várunk. [Az óvoda nevelőtestülete]

Lelki olvasmányok

Pünkösöd a Szentlélek kiadásának, az Egyház keletkezésének ünnepe, minden tekintetben nagyon „lelki” ünnep. Ebből az alkalomból szeretettel ajánlunk néhány igen színvonalas és tartalmas lelki olvasmányt kedves Olvasóink figyelmébe. Olyanokat, amelyek Hivatallunkban is kaphatók vagy beszerzésükben, megrendelésükben segíteni tudunk.

Annyi szenny és mocsok éri nap mint nap a lelkünket, hogy időnként életbevágóan fontos a lelki tisztálkodás. Ennek egyik nagyon is jól bevált módszere Isten igéjének hallgatása (istentiszteletek), olvasása (Szentírás, Útmutató), de a keresztyén tartalmú olvasmányok is figyelemre méltóak és ajánlottak.

Nagy szeretettel ajánljuk a következő keresztyén kiadványokat megrendelésre, olvasásra:

LYDIA

Keresztyén Magazin Nőknek. Színes lap, sok fényképpel. Eredetileg németül adják ki, de pontos és színes magyar fordításban is olvasható. Évente kétszer jelenik meg a legkülönbözőbb témákkal. Például a VII. évfolyam 1999/2. 14. számban (egyelőre a legutolsó szám) ilyen témák olvashatóak:

- *Az életet tartjuk meg – vagy meghosszabbítjuk a haldoklást?*
- *Kiút a félelemből – hogyan tanultam meg úrrá lenni pánikbetegségekben?*
- *Megfelelő egyensúly család és hivatás között.*
- *Felismerhetjük a stresszt, legyőzhetjük a félelmet és a depressziót.*

Lelki értelemben nagyon gyakorlati, életbevágó kérdésekkel is foglalkozik a lap. Mintegy mintát, példát kapunk arra, hogyan kell a hétköznapi kérdéseket, ügyeket keresztyén módon megoldani.

A lap megrendelhető Lelkeszi Hivatallunkon keresztül, de postai úton (Lydia Magazin, 6701 Szeged, Postafiók 1162), vagy E-mail címen is: lydia@freemail.hu. Az előfizetési díj egy évre 375 Ft.

MISSZIÓI MAGAZIN

Az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta megjelenő folyóirata, szintén színes, sokoldalú, érdekes, informatív lap. Elsősorban szűkebb pátriánk határain túlra irányítja a figyelmünket annak érdekében, hogy ne beszűkül, röghöz kötött lelki életet éljünk, hanem érezzük, hogy a világkeresztyénség hatalmas családjába tartozunk bele.

Ízelítő az 1999/5. szám tartalmából:

- *A nyitott társadalom összefüggéseiről (Dr. Nagy Gábor Tamás, Budapest I. kerülete polgármesterének előadása a csömöri evangélikus találkozón)*
- *Pál apostol missziója (Gémes István stuttgarti lelkész előadása Piliscsabán)*
- *Kórházmisszió (beszélgetés egy lelkész-nővel, aki kórházi szolgálatot végez)*
- *Imádság betegágyánál*
- *Média és az egyházak felelőssége (A Duna TV-ről)*

A Misszió Magazin főszerkesztője Gáncs Péter lelkész. A Szerkesztőség címe: 1164 Budapest, Batthyány Ilona a 38–40. E-mail: evmis@mail.matao.hu. Interneten is olvasható a lap, az evangélikus egyház honlapján: www.lutheran.hu, az Újdonságok alcímnél.

ÚTITÁRS

Magyar Evangélikus Lap, már ez a 49. évfolyam, azaz óriási gyakorlattal rendelkező folyóirat. Stuttgartban jelenik meg, de kifejezetten magyar olvasókat veszel célba, és itthon is kedvelt. Elsősorban a Lelkeszi Hivatalon keresztül lehet hozzájutni. Fekete fehér nyomtatású, de nagyon „színes” és mély a tartalma.

Csak találokra a 2000/2. szám tartalmából:

- *Protestáns szabadegyetemi konferencia Tatán (az olimpiai edzőtáborban).*
- *Jézus bemutatkozik: „Én vagyok... a Jó Pásztor, aki életét adja a juhokért.”*
- *Mit adott a keresztyénség a magyarságnak?*

Kitekintés, azaz hírek a nagyvilágból: Berlin – Szektákat tanulmányozó szakemberek világyűlését tartották a városban. A kanadai Stephen Kent félelmetesnek nevezte a szcientológusok befolyását az Amerikai Egyesült Államok kormányára és az amerikai államelnökre. Szerinte az amerikai szórakoztató ipar is teljesen a kezükben van, amit az is jól mutat, hogy filmsztárok mennek a barikádokra a szcientológusok érdekeiért.

Másik hír: Genf, Svájc. Több mint másfélmillióval nőtt a világ evangélikusainak száma, és most túllépte a 63 milliós határt. Szám szerint a legnagyobb evangélikus egyház Svédországban van és 7,5 millió tagot számlál.

Más érdekességek is olvashatók a 8 oldalas lapban, mely természetesen interneten is elérhető és olvasható. Megrendelése E-mail címen is lehetséges: istvan.gemes@t-online.de.

LETÉS és ARATÁS

Evangélikus Folyóirat, amely a 38. évfolyamába lépett. Negyedévenként jelenik meg, szintén Németországban, de természetesen magyar fordításban olvasható a lap, mert van Budapesti Képviselet (Evangélikus Kiadó, 1066 Budapest, Ó utca 16.) A lap adományokból tartja fenn magát. Alapvetően fekete-fehér, de az egyes szerkesztésnek köszönhetően színes benyomását kelti. A tartalom mindegyikében, például az 1999/1. számban ezek olvashatók:

- *A keresztt – Isten válasza az ember gyűlöletére*
- *Érdekeségek a Naprendszerben*
- *Zátonyra futottak temetője (Lót felesége, a megosztott szívű asszony és Mirjám, a nyelvű bűneinek hajótöröttje 1Móz 19, illetve 4Móz 12)*

Mintegy 30 oldalon jelenik meg, kis alakban, de nagyon sokoldalú és tartalmas, valamint hitünk dolgait tekintve nagyon személyesen szólít meg üdvösségünk érdekében.

Természetesen nagyon nagy szeretettel ajánljuk a kedves Olvasók szíves figyelmébe az Evangélikus Élet hetilapunkat, amely minden vasárnap megvásárolható az istentisztelet előtt vagy után. A hetilapunk értelem szerint az egész Magyarországi Evangélikus Egyház életébe kíván betekintést adni. Megrendelhető a Lelkeszi Hivatalon keresztül.

Ugyancsak szeretettel hívjuk fel a figyelmet a „CREDO” című, évente kétszer megjelenő folyóiratunkra (alcím: Evangélikus Műhely), amely nagyon komoly tanulmányokat, elemzéseket tartalmaz. A folyóirat szándéka a hazai (evangélikus) értelmiség megszólítása és informálása.

A legújabb szám a 2000/1–2. (különben a VI. évfolyam). Íme, néhány cím a tartalomról:

- *Millennium protestáns szemmel (Szebek Imre)*
- *Merre tart ma a magyar evangélikus értelmiség? (Hafenscher Károly)*
- *Evangélizáció és értelmiség egyházunkban (emlékezés: Csepregi Béla)*
- *Meister Eckhardt, a keresztyén misztika alig ismert klasszikusa (Horváth Pál)*
- *Jókai Mór évfordulóján (Mányoki János)*

Valamint millenniumi pályázati felhívás olvasható a fedőlap külső oldalán: egyháztörténeti, irodalmi és egyházművészeti tárgykörben. Van ifjúsági pályázat (100 ezer forint első díjjal), valamint korhatár nélküli pályázat (200 ezer forint első díjjal).

A lap előfizetése 1 évre 600 Ft. Kapható a gyülekezeti iratterjesztésben, de meg is rendelhető a 1085 Budapest, Üllői út 24. Sajtóosztály címen.

A presbiteri tisztség bibliai és történeti gyökerei

A presbiter szó a görög nyelvből került át a magyarba. Eredeti jelentése: idősebb, vén. A szó igei formájában egy árnyaltabb jelentést is találhatunk: küldöttnek lenni, első helyet elfoglalni. Nem kizárólagosan a Biblia szóhasználatában fordul elő, már Homérosz és Pindaros is ismerte és használta. A dór-hellén területen ezzel a kifejezéssel olyasvalakit illeltek, aki jogokkal felruházott és előjogokat élvező ember volt, s bizonyos politikai befolyással rendelkezett. Egyiptomban azokat az elöljárókat illelték így, akik valamely kultikus csoport vagy más egyesülés élén álltak.

Történelmi-biblikus háttér

Az Ószövetség görög fordítása, a *Sepтуагinta* harminczor hozza ezt a szót, idős férfira vonatkoztatva, de ezzel jelölték az elsőszülöttet is, aki az áldás és a több jogbirtokosa. Ezenfelül mintegy 150 alkalommal találkozhatunk vele a családok bemutatásánál.

A vének – mint csoport – megemléksor is ezt a szót találjuk. Ők szociológiai és politikai értelemben voltak fontosak: Izrael életének jó rendjéért feleltek, később különösen a zsinagógai gyülekezetben nőtt meg a szerepük. Más népek szervezéséhez hasonlóan, Izrael néppé válása folyamán, természetes módon alakult ki ez a csoport. A patriarchális törzsszövetség fontos funkcionáriusai voltak. Ők képviselték egész Izraelt. (2Móz 12) Nekik mondta el Mózes Isten szabadító ígéretét, s egyben ők voltak a fáraóval folytatott vita tanúi. A Hórebnél együtt éltek a vízfakasztás csodáját, Jetróval (Mózes apósával) együtt esznek, s Isten szövetségének ígérete nekik, az egész nép képviselőinek hangzik. (2Móz 19,7 kk) Hetvenen voltak, s emlékezhetünk arra, hogy Mózesnek az apósa javasolta kiválasztásukat, hogy ők legyenek a bírúk. Utal arra, hogy állítsanak olyan megbízható férfiakat a nép élére, akik segítik a munkáját, s az igazságszolgáltatás terheiből levesznek Mózes válláról. (2Móz 18,13 kk)

A letelepedés után ők azok a mértékadó férfiak, akiket városatyákként láthatunk viszont. (Józs 20,9 · 1Sám 16,4 · Bír 4,2) Bírói, politikai és katonai döntéseket hoztak, de lehettek a törzsek vezetői is. Mint minden arisztokratikus jellegű társadalomban, ők is a hatalom befolyása alá kerülhettek, illetve befolyásolhatták az éppen uralkodót. A királlyal járó központosítás nyomán elvesztették önál-

lóságukat. Tanácsadói feladatkörrel rendelkeztek, s ők voltak azok, akik a mózesi törvények felett őrködtek. A királyság hanyatlásával jelentőségük és felelősségük újra megnőtt a nép ügyintézésében.

A 2–3. század fordulóján alakult meg a 70–71 főből álló szinédrium, a görög gerúzia és a római szenátus mintájára. Tagjai a jeruzsálemi patrícius-, illetve papi családokból kerültek ki, éstekintélyesebb írástudókat is felvettek soraikba. Leginkább szaduceusok voltak, de mégis csekély befolyással rendelkeztek: a tulajdonképpeni vezetés a farizeusi írástudók kezében volt.

Jeruzsálem lerombolása után (Kr. u. 70) alakult meg a Jabnei szinédrium, melynek kiváló teológusok voltak tagjai, főként farizeusok, s megtisztelő volt bekerülni közéjük. Hivatalos taggá egy bizonyos szentelés, avatás után válhatott a jelölt. Ők voltak a tradíció és tudás birtokosai, annak letéteményeseiként népük és hitük megbízható képviselői. A tanács egyenjogú tagjai voltak, közös felelősséggel hozták döntéseiket, így vezetve népüket.

Újszövetségi háttér

Hasonló presbiterkollégiumokat találunk az 1. század végén a keresztyén gyülekezetekben, de semmiképpen sem kizárólag a zsidókeresztyéneknél. (ApCsel 11,30 · 15,24 · 21,18 · Jak 5,14) Azok a tanítók és gyülekezetvezetők, akik még ismerték az apostolokat, lassacskán kihaltak. Eközben az evangélium helyes magyarázata is egyre sürgetőbb feladattá vált. Ebben az időszakban természetes volt, hogy a legidősebbekhez fordultak, azokhoz, akik tiszteletreméltó helyet foglaltak el a gyülekezetekben. Az ő szavukra sokat adtak, megbecsülték ítéletüket. Ennek egyenes következménye volt, hogy az idősek köréből kerültek ki azok, akiket egy külön áldással iktattak be tisztségbe. (1Tim 4,14) Mint püspökök, főállásban feleltek a keresztyén gyülekezetekben a tanításért és az ott folyó életért. (1Tim 5,17 · 1Pt 5,1–4 · Tit 1,5–9) Az volt a meggyőződés, hogy az apostoli örökség a presbiterek által maradt fenn. Az újszövetségi szerzők a presbiteri tisztet közvetlenül az apostolokra vezették vissza. (ApCsel 14,23 · 2Tim 1,6) Csak a 2. század folyamán nőtt meg a püspök szerepe, s alakult ki az alárendeltségi viszony, így lett a püspök magasabb rangú a presbiternél és a diakónusnál.

Az egyházi alkotmányrend történetében

Ökumenikus és mai is kihívást jelentő felfogás és újrakezdés volt, mikor a reformáció korában a presbiteri jogcím megfogalmazására törekedtek. Ellenpólusként történt ez a hierarchikus egyházvezetéssel, minthogy ily módon működött akkoriban az egyházfegyelem. Oekolompádus, Bucer és Kálvin is a vének, illetve a diakónusok tanácsát követelték. Véleményük szerint négy Krisztus által rendelt feladatkör létezik az egyház irányításában: pásztorok, doktorok, diakónusok és presbiterek.

Emdenben, 1544-ben Lasco egyházfegyelmi szervként állította fel a presbiteriumot. 1550–53 között London egy nagyon szigorú presbiteriánus egyházrendet alkotott. A több részből álló idősek tanácsa egybefoglalta azokat a vezetőket, akik nem az igével szolgáltak. A presbiteriánus felfogás kialakulásában alapvető volt az 1571-es emdeni zsinat, melyet több konvent készített elő. A tiszta presbiteriánus felfogás a Discipline ecclesiastique-ra épül, melyet 1559-ben a párizsi nemzeti zsinat fogadott el.

A presbiteriánus elv a lutheri reformáció irányában csak gyengén érezte hatását. A gondolat főbb képviselője Bugenhagen volt.

A 19. század során az egyházszervezetre is rányomta bélyegét a polgári-parlamentáris elv. Ennek hatása érződik a 20. század első felében a Német Evangélikus Egyházban (EKD) és taggyülekezeteiben, ahol központi szerepet játszott az egyházszervezet kialakításában a presbiteri elv.

Ahogy a történeti és biblikus háttérből is kitűnik: Isten népének életében mindig fontos volt a tanítás magyarázata, a hagyomány továbbvitele és a gyülekezet képviselője. Fontos, hogy rendezett és átlátható legyen az egyházszervezet, az ügyek irányítása, s ne csak egy ember vállára nehezedjen. Gyülekezetünkben május 14-én iktattuk be tisztségbe az új presbiteriumot és képviselő-testületet. A felelősség nagy, a kihívás hasonló a bibliai korokéhoz. Képviselni Isten ügyét, küldöttnek lenni e világban, bölcsességgel szólni a gyülekezetben, példát mutatva a közösségen belül és kívül. Ha az életkort és a tapasztalatot tekintjük, megosztott a gyülekezet életéért áldozatot és felelősséget vállalók közössége. Bár az első gyü-

Folytatás a 15. oldalon

lekezetekben a legidősebbekhez fordul-
tak, ma már sokan vannak, akik – a fiatal
Timóteushoz hasonlóan – az Úr Jézus
küldetésében állnak. A több esztendeje,
vagy évtizede tisztséget betöltők feladata
kettős: nekik nem csak a gyülekezetben,
de presbitertársak között is elől kell járni,
s a tapasztalatot átadni. Álljon hát itt egy jó-
kívánság az idős Pál apostoltól, amit sze-
retett tanítványához intézett, s elsősor-
ban az ifjabbaknak kell megszívlelniük,
de az idősebbek sem feledhetik: „... hi-
szen azért fáradunk és küzdünk, mert az élő
Istenben reménykedünk, aki üdvözítője min-
den embernek, de leginkább a hívőknek. Ren-
deld el ezeket, és tanítsd. Senki meg ne vessen
ifjú korod miatt, hanem légy példája a hívők-
nek beszédben, magaviseletben, szeretetben,
hitben, tisztaságban. Amíg megérkezem, le-
gyen gondod az Írás felolvasására, az igehir-
detésre, a tanításra. Ne hanyagold el a benned
levő kegyelmi ajándékot, amelyet prófécia ál-
tal kaptál a vének kézzelátételével.” [1Tim 4,
10–14]

Isten igéje nyáron is

Orosházán turistáskodó dunántúli ismerősöm kérdezte a minap, hogy most is olyan kevesen van-
nak-e templomban vasárnap, mint legutóbbi ittjártakor? Amikor kér-
désemre azt válaszolta, hogy 1995 nyarán járt itt, amikor is az igehir-
detés alatt (!) megszámlolta a gyü-
lekezeti tagok számát, és meg-
döbbsent, hogy csak 119 embert lát.
Nagyon kevesellte. Hazament a saját gyülekezetébe, ahol össze-
sen 210 evangélikus él, de minden vasárnap 90–100 gyülekezeti tag vesz részt az istentiszteleten. Hát –
válaszoltam – nagy gyülekezet nagy gond, kis gyülekezet nagy öröm.

De a tanulság valóban ez: nyáron se legyünk hűtlenek Isten szent igéjéhez, hiszen minden vasárnap istentisztelet, és a hó első vasár-
napjain pedig ünnepeljük az Úr szent vacsoráját.

Talán nem mindenki gondol rá: az igehallgatás egyik része, hogy lel-
kileg táplálkozom, de a másik ré-
sze a bizonyosságé is. Hiszen egy üres templom visszariaszt kereső-
ket, tapogatózókat, azt az érzést keltve, hogy kihalt az egész, vége, nincs tovább.

„Ne hagyj el engem Uram, Istenem, ne légy távol tőlem.” [Zsolt 38,22]

Ezt kéri a magányos, a beteg, a szám-
űzött, a meg nem értett, a kisemmi-
zett, az üldözött, a csődbe jutott, a csaló-
dott! Ha kéri! Ha még nem benuult le telje-
sen, ha még nem teljes a lelki gutaütöttsé-
ge, lelki zsákutcája, lelki karambolja.
Mert aki már nem is kéri, lelki szellemi ér-
telemben halott. Az a magányos, beteg,
száműzött, meg nem értett, kisemmizett,
üldözött, aki már nem is kéri, talán önma-
ga által észre sem vett halálos bajban van.
Aki már megszokta életének tépett, ki-
fosztott állapotát, a vereségeket és a
frusztráló csődöket, és némán túri, mint
lombjától fosztott magányos fa a villám-
csapást, halálra ítélt ember, s talán a lelki
agónia utolsó mozdulatait vélik a felüle-
tes nézők az életjelének.

Ne hagyj el engem Uram, Istenem ne légy távöltőlem!

Az elhagyatottság, az elesettség álla-
potának és az Istentől való messzeségnek
még fájdalmas élménye még remény a
gyógyulásra. Amikor fájni kezd vala-
mink, és ez nyugtalanít bennünket, or-
vost, gyógyszer, gyógyulást keresünk. A
baj nem akkor kezdődik, amikor fájni
kezd valami. Vagy sokkal korábban, vagy
amikor már a fájni való már nem fáj, meg-
szokhatatlan megszokottá válik, az elvi-
selhetetlent viseljük, fájdalmainkba bé-
nán beletörődünk. Marad a szimpla so-
pánkodás, a padlóhoz ragadt panasz, a
letört lelki szárny.

Az Istenben hívőt a nem hívőtől nem
sorsa könnyebbsége különbözteti meg.
Nem az, hogy az előbbinek csak napfény
az élete, amíg az utóbbinak csak megráz-

kódtatás. Ha ilyen egyszerű lenne, talán
komolyan sem lehetne venni lelkek dön-
tését, hűségét, helytállását. Az igazi kü-
lönbség nem a megpróbáltatások minő-
ségi és mennyiségi vonatkozásában van,
hanem a lelkével Istenbe kapaszkodó
ember ugyanazt a megpróbáltatást más-
képpen kell viselje.

Betegségben szenvedhet az egyik is,
másik is. Gyászolhat egyik is, másik is.
Megrázó lelki folyamatokon kell átmen-
nie az egyiknek is, a másiknak is. Csak az
egyik szívéből ez fakad fel zsoldáros
imádságként: ne hagyj el engem Uram,
Isten, ne légy távol tőlem. A másik vagy
átkozódik és lázad, vagy némán maga elé
mered, mint nyuszi a kígyóra. Nagy baj,
ha már nem is lázadunk, ahonnan még az
Isten felé fordulhatnánk.

Kimerültség, nyomor, vereség, padló-
fogás lehet az a lelki állapot, amikor így
kiáltunk fel: ne hagyj el engem Uram, Is-
tenem... hiszen ha éppen Istenben len-
nénk, nem kellene felsírnunk, hogy ne
légy távol tőlem. Az igazi katasztrófa
nem az elhagyatottság és nem is az isten-
messzeség, hanem az, ha ezt megszokjuk,
ha ez a halál válik folyamatos életté...

Aki még kiált, él, és aki még szenved
az istenmesszeségtől, reménnyel nézhet
felfelé, mert egyszer csak megragadja éle-
tét egy átszögezett kéz. Ámen!

Ribár János

(Elhangzott 2000. május 22-én, hétfőn a
Kossuth Rádióban, a 13.30-kor kezdődő
„Evangélikus félóra” című műsorában)

Országos Evangélikus Találkozó Orosházán

2001. augusztus 18–19.

Nagyon nagy kitüntetés az, hogy gyülekezetünk kapta meg ezt a szép és nem könnyű feladatot. Paks és Csömör után ez lesz a harmadik országos találkozó. Természetesen ezzel komoly feladatok is együtt járnak: gondoskodnunk kell egy éjszakára szállásról, több alkalommal pedig étkezésről. Meg kell terveznünk a programot is annak érdekében, hogy érdekes és vonzó legyen a találkozó. Azért járt gyülekezetünkben május 7-én Gáncs Péter országos missziói lelkész, és végzett igehirdetői szolgálatot, hogy máris megkezdjük az előké-születeket, hiszen jelentős létszámú alkalmat kell előkészíteni. Pakson is, Csömörön is mintegy 1500 vendég volt, nálunk még több is várható a helyi résztvevőkkel együtt. Természetesen ennek szervezésében az országos egyház illetékes bizottsága is részt vesz, de a szervezéssel járó terhek nagyobb részét helyben kell hordoznunk. Nagy szeretettel és bizalommal fordulunk mindenkihez, hogy jó házigazdái lehessünk ennek az országos találkozóknak.

Temetőrombolás koordinátái

Összeállította: Ribár János

Szomorúan vettük tudomásul, hogy felkapott bennünket a hazai média (rádióhírek, TV-híradók), mivel 2000 májusában vandálok megromogták az evangélikus alvégi temető mintegy 30 sírját, ezzel jelentős kárt okozva a sírhelyek tulajdonosainak. Vajon miért történhetett meg mindez? Értelmes magyarázatot nehéz, vagy nem is lehet találni. De van egy rettenetes koordinátarendszer, ha azt ismerjük, akkor sajnos világos a történetek szörnyű mélysége, háttere. Az interneten találtuk ezt a rövid, olvasmányos tanulmányt, s okulással közreadjuk.

Olyan akart lenni, mint az Isten

Sátánizmus. Megszokhattuk már, hogy néha híreket kapunk feldúlt sírkeretekről, sátánista szektákba keveredett fiatalok – sokszor saját családtagjaik ellen elkövetett – bűncselekményeiről. A rock fénykorában a kemény zenét játszó együttesek horrorisztikus jelmezekben pózoltak, mi több: nyíltan megvallották ország-világ előtt, hogy a nagyobb siker érdekében eladták lelküket a Sátánnak. Ma pedig özönlének az okkult (titkos, titokzatos), ezoterikus (csak a beavatottak számára érthető) hókuszpókusz ponyvák mindenféle luciferi, isteni és félisteni szereplőkkel.

A sátánizmus ma már nem egy országban bejegyzett vallásként működik (lásd Egyesült Államok, Magyarországon még „csak” Boszorkány Egyház működik). Különböző, a sátánizmust népszerűsítő – természetesen amerikai – filmek vannak forgalomban (Ördögűzők, Ómen, Rosemary gyermeke stb.).

A szakértők az ördögimádókat manapság három csoportra osztják. Az elsőbe tartoznak azok a fiatalok, akik divatszertűen – filmek, együttesek, könyvek alapján – próbálják utánozni az általuk hallottakat, látottakat. Ezek az „ördögfiókák” sátánista jeleket és szimbólumokat viselnek, de ezt a lázadásra épülő divathóbortot idővel kinövik.

A második csoport tagjai már aktívan részt vesznek a sátánista csoportosulások vagy a „Sátán Egyháza” nevű felekezet (!) tevékenységében. Hisznek a reinkarnációban. Fiatalok körében népszerűek szabad szexualitásukért. Az egyházi liturgiákkal ellentétes fekete miséket „celebrálnak”, Isten számukra negatív erő, gyönyörgyilkoló. Krisztus keresztje az ő körökben a szenvedést, a halált, a gyengeséget és az erőtlenséget szimbolizálja. A fordított kereszt alatt azt értik, hogy a Sátán erősebb az Istennél.

A harmadik csoport összejövelei már titkos és veszélyes eseményeket rej-

tenek magukban: nemritkán emberáldozatot is követelnek. Soraikba csak belépni szabad, kilépni senkit sem hagynak.

Diabolosz

A Sátánt egykor Lucifernek, fényes hajnalcsillagnak nevezték. Akkor még dicsőséges kerub volt, hatalmas angyalfedelem. A sorsával elégedetlen Lucifer fellázadt a Mindenható ellen. Olyan akart lenni, mint az Isten, ezért az letaszította őt, követőivel egyetemben. Így lett Luciferből Isten ellensége: a Sátán. Erről szóló igehelyek a Bibliában: 2Pt 2,7 · Júdás 6 · Mt 12,24 · Mk 5,9 · 2Kor 12,7 · Jel 12,7 · Jn 8,44 · Jel 12,10 stb.

Az ördög neve a görög diaboloszból származik, jelentése: szétdobáló, család módton támadó, bűnre csábító. A Sátán héber szó, azt jelenti: ellenség, vádló, ellenfél, ellenálló.

Lényege, a sátánimádás

A sátánizmus lényege a Sátán imádása, a lelki perverzításokkal megfordított hit. Igenlése mindannak, amit a kereszténység elvet vagy tagad hit és erkölcs dolgában. A modern sátánizmus kialakulásában nagy szerepet játszott az ún. sátánista rock-, pop-, rave-zene, mely az állatiasságot, brutalitást és szadizmust felébresztő szövegbe és zenébe épített „üzeneteivel” nyíltan felszólít a Sátán követésére, a morális értékek tagadására, az öngyilkosságra (lásd AC/DC, Iron Maiden, Kiss, Megadeth, Alice Cooper, Mick Jagger, Black Sabbath stb.).

A Possessed együttes Holy Hell (Szent pokol) című dala így szól:

Szent pokol, halál ránk / A Sátán elbukott, bűnös vágy / Az ördög vize kezd kiáradni / Istent megölték, igyátok a vérét / Amibe bizalmunkat vetettük, közeleg / A Sátán földjére kell mennünk / Könyörögjetek a halálért és sírjátok az életért / A kaszás lehelete új életet támaszt / A Sátán fia megszületett / és a halál fia ő / A halál napjai a kín napjai / A Sátán örökké tartó birodalma. [...] Ölj embert, gyilkold, míg meg nem hal / Vedd el a lelkét / Megfeketedett misék, megfeketedett kereszték / Rituálé / Vágd le a fejeket, vágd át a torkokat / Zuhanj.

A feketemise

A 16–17. század fordulóján gyakran sátánkultusz lassacsán az egyházba is beszivárgott. Így alakult ki a feketemise, amelyet először XVI. Lajos udvarában celebráltak, és az ott bemutatott szertartások miatt 1679-ben pert is indítottak. A középkori inkvizíció boszorkányüldözé-

se nem volt tehát minden alap nélküli. Az említett per aktáiból rekonstruálták később a szentségtörő rítus lefolyását.

A fekete misét mindig egy hitehagyott pap celebrálta. Ő szolgált közvetítőként a Sátán és a gyülekezet között. A félreeső, fekete szobában akasztott ember zsírjából készült gyertyákat gyújtottak. Egy derék-aljon meztelen nő feküdt, az ő ágyékán celebráltak misét. Az oltár helyett a nő nemi szerveit csókolgatták. A bort újszülöttek még meleg vére helyettesítette, ám szükség esetén beérték egy fehér galamb vérével is. A Szentháromságból gúnytűzve, a pap fennhangon szólította a három főördögöt, és kérte őket, hogy fogadják el az áldozatot. A szertartás a pap és a nő, illetve a többi jelenlévő közti nemi aktuussal ért véget.

A modern sátánizmus atyja

Aleister Crowley-t a modern sátánizmus atyjaként emlegetik. 1875-ben született Angliában és két főszenevédelye volt: a szex és az ördög. 1920 áprilisában a szicíliai Cefaluban megalapította a Sátán kolostorát. Itt ördögimádó tanítványaival kultikus orgiákat rendezett, melyek alapjául mindig a kábítószert és a szex szolgált. A démonoknak felajánlott áldozatok rendszerint kutyák és macskák voltak. Kiömlő vérük az áldozati oltárt helyettesítő szüzlány testén patakzott végig. Feltehetően embert is áldoztak. Crowley bestiális orgiáit a sajtó is megszéllőztette, melynek nyomán Mussolini parancsára el kellett hagynia Olaszországot, majd később Franciaországból is kiutasították. 1947-ben halt meg a kábítószertől tönkretéve, magányosan, összetört lélekkel. A lapok a világ legzüllöttebb emberének nevezték.

A negyven légió

A sátánimádók jó része nem tartozik hivatalos szektához vagy külön csoportokhoz, így hát a legkülönbözőbb helyeken végzik szertartásaikat. Általában vidéki házakban és tanyákon, elhagyott temetőkben, bérházak alagsorában, padlason, pincében, olykor a szabadban is, de mindig lakott területtől távol gyűlnek össze.

A fekete mise előtt és alatt különféle bűncselekményeket követnek el: temető- és sírgyalázás (hogy koponyákhoz, csontokhoz jussanak), szentségtörő tettek (pl. szentelt ostya lopása), a szertartásokon gyakorolt rontó tevékenységek, gyermekeken elkövetett nemi erőszak, emberölé-

Folytatás a 17. oldalon

sek stb. Meggyőződésük, hogy haláluk után a démonok negyven légiójának élére kerülnek, és kedvező elbánásban részesülnek a pokolban.

A Sátán köztünk van

A fiú vad tekintettel szemlél.
 – Nem szeretem a papokat – mondja.
 Később három pontot mutat a kézfe-jén, melyek egy háromszöget alkotnak.
 – Ezt ők csinálták.
 – Kik? – kérdezem.
 – Úgysem hinnéd el – villan a tekintete. – A Sátánt szolgálom. Isten nincs. Meghalt, ha volt is.
 – Mi lesz veled a pokolban? – kérdem.
 – Jó dolgom lesz. A Sátánt fogom szolgálni. Uralkodni fogok vele.
 – Ezt honnan veszed? A Biblia erről egészen mást ír!

Még ittas vagy drogos állapottal is nehéz magyarázni azt a tettet, hogy a csendes temetőre támadjanak rá egyesek, sírkövek ellen vővjának értelmetlen csatát. Valami nagyon súlyos lelki katasztrófaállapotnak kell lennie az olyan ember lelkében, aki holt tárgyakra (sírok, épületek, ablakok) támad rá. S még súlyosabb démoni eltorzulásnak kell lennie a lelken belül, amikor valaki, megmagyarázhatatlan ok nélkül embertársára támad rá.

Nem állítjuk, hogy a május közepén törént temetőrombolás mögött szervezett sátánisták lettek volna, hanem csak azt, hogy minden bűn mögött ott van ez a halálosan veszedelmes ellenség. (1Jn 3,8) Az okatlan és hitetlen ember nagyon könnyen a csapdájába kerül, de nagy veszedelem ez a hívő emberre is, mert Péter apostol szerint „az ördög mint ordító oroszlán jár szerte, keresve, kit nyeljen el.” (1Pt 5,8)

A Szentírás komolyan figyelmeztet az ördög igájára, csapdájára (vö. ApCsel 10,38 · 1Tim 3,7 és 2Tim 2,26), s arra is tanít, hogy az egyetlen ellenszer Isten fegyverzete: „Öltsétek magatokra az Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög mesterkedéseivel szemben.” (Ef 6,11 kk). Isten fegyverzete: igazságszeretet, megigazulás, békesség evangéliuma, a hit pajzsa, az üdvösség sisakja, a Lélek kardja (Isten igéje), imádság.

A Biblia CD információja szerint az „ördög” szó éppen negyvenszer (!) fordul elő a Bibliában, és a legutolsó igehely a Jel 20,10: „Az ördög pedig, aki megtévesztette őket, a tüzes és kénes tóba vettettet...”

Egyházközségünk megújult vezetősége

Új presbitérium és képviselő-testület tagjai tették le az esküt 2000. május 14-én, templomunk oltára előtt. Az Egyházközség irányításának és demokráciájának a szerkezete: az elnökség (mindig az igazgató lelkész és a felügyelő), a kibővített elnökség (még a gondnokok, a számvevőszék elnöke, jegyző, irodavezető, hivatali munkatársak), a presbitérium, valamint a képviselő-testület. Az alábbiakban közzöljük a teljes névsort.

I. Tisztségviselők

Egyházközségi felügyelő: *Jantos István* · Másodfelügyelő: *Madarász Géza*
 Gondnokok: *Sitkei Ferenc, Török Lajos* · Jegyző: *Koszorús Oszkárné*
 Számvizsgáló bizottság elnöke: *Mikó Józsefné*; tagjai: *Bánki H. Jolán, Kovácsné Keller Erika, Láncki Istvánné, Rédei Ilona, Sitkei Ferenc, Török Lajos*

II. Presbiterek

1. vitéz Benkő Pálné
2. Berta Imre
3. Csehi Józsefné
4. Deák Ferencné
5. Dérné Csepregi Klára
6. Fehér Borbála
7. Fürst Enikő
8. Dr. Gulyás Mihályné
9. Györgyi Ildikó
10. Jantos Istvánné
11. Keveházi Márta
12. Dr. Kiss A. Sándor
13. Koszorús Oszkár
14. Kovács Tiborné
15. Lázárné Kilián Szilvia
16. Lázár Pál
17. Lázár Pálné
18. Mikó József
19. Musztafa Szulimánné
20. Nagy Róbert
21. Nagy Sándorné
22. Németh Andrásné
23. Németh Béla
24. Pál Tamásné
25. Petrikné Dános Mária
26. Révész Józsefné
27. Ribár Jánosné
28. Szabó Gizella
29. Szarvas László
30. Szőke Szabolcs
31. Zsoldi Attila

13. Gombkötő Pálné
14. Györgyi István
15. Györgyi Szilvia
16. Gyúró Jánosné
17. Heckel Dezsóné
18. Hegedűs Sándor
19. Dr. Horváth Antal
20. Horváth Erika
21. Horváth József
22. Károlyfalvi Zsolt
23. Kovács Jánosné
24. Kovács Lajos
25. Kovács Tamásné
26. Lázár Péter
27. Lovas Éva
28. Madarászné Jantos Szilvia
29. Mikó Dániel
30. Dr. Misurda Mihályné
31. Mocsári Miklósné
32. Nemes Endréné
33. Novákné Gondos Anikó
34. Nyerges Pálné
35. Pataki Etelka
36. Pleskó Józsefné
37. Pusztainé Nagy Erzsébet
38. Pusztainé Ravasz Ildikó
39. Rajkiné Szula Magdolna
40. Révész Adrienn
41. Révész Rita
42. Rucz Mihály
43. Rutayné Tóbiás Ibolya
44. Sitkei János
45. Soós Antalné
46. Dr. Soós Tibor
47. Soós Tiborné
48. Süle Antalné
49. Szalay Judit
50. Szárazné Kőrösy Edit
51. Dr. Szemenyei Gabriella
52. Szita Józsefné
53. Tarr István
54. Tarné Kiss Hajnalka
55. Tóth Kálmán
56. Tóth Lenke
57. Ujj Mária
58. Vörös János
59. Zsoldi Attiláné

III. Képviselő-testület

1. Aklan Attila
2. Bacsrúrné Nagy Ildikó
3. Bakosné Szemenyei Sára
4. Benkő Barna
5. Bor Károlyné
6. Csehi József
7. Csernus Éva
8. Dr. Csizmadia Ferencné
9. Csomor Józsefné
10. Dohar Magdolna
11. Dr. Domonkosné Ujj Vera
12. Gavallérné Koszorús Éva

Konfirmációi istentiszteletet tartotunk 2000. május 21-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel. Előtte szombaton 16 órakor konfirmációs vizsgát tettek a fiatalok, 28 testvérünk. Olyanok is voltak, akiknek a konfirmációja 1 évvel halasztódott. A felkészülést elősegítette az április végi, szarvasi konfirmandus tábor is.

Trianoi megemlékezésre kerül sor 2000. június 3-án, szombaton 20 órai kezdettel a Történelmi Emlékparkban. Beszédet tart Dr. Varga István országgyűlési képviselő. A római katolikus és evangélikus egyház részéről bűnbánati és könyörgő imádság hangzik el.

Nyolcvan esztendővel ezelőtt történt hazánk megcsonkítása, amikor területeink kétharmadát veszítettük el. Azóta is sok millió magyar él a határainkon kívül, az anyaországtól elszakítva. A megemlékezés nem szomszédaink ellen irányul, hanem a békeségre törekvés jegyében, fejteni nem szabad.

A magyar béke delegáció 1920. január 5-én reggel 8 órakor indult el a budapesti Keleti pályaudvarról Párizsba, gróf Apponyi Albert vezetésével. Huszár Károly miniszterelnök meghatódott és elkeseredett szavai mellett a Területvédő Liga nevében Raffay Sándor evangélikus püspök ezeket mondta: „Most történelmi órákat élünk. Mielőtt megásott sírunkba megcsonkítva és meggyalázza eltemetnek, vádlóink hallgassák meg a mi igazságunkat is. Azt üzenjük a hatalmasoknak, hogy egy összetört nemzetre rá lehet erőszakolni egy kikényszerített békét, amelyben nincs igazság és méltányosság [...] De bízunk a felettünk ítélkező nagyobb és hatalmasabb népek igazságszeretében, jobb belátásban, hogy felismerve szegény a magyar nemzet igazát, azoknak a tör-

SZERETETVENDÉGSÉG LESZ MÁJUS 28-ÁN, VASÁRNAP

16 ÓRAI KEZDETTTEL,
a Diakóniai Bizottság szervezésében.

Téma: a gyülekezet diakóniai szervezettsége, élete, hiánya, javítandók.

ténelem örök törvényeinek tisztességéért érvényt szereznek, és nem csonkítják halálra szegényt. Ezzel a reménnyel bocsátjuk el Önöket sorsdöntő útjukra...

Komáromi szünet után Győrbe 11.30-kor érkezett a szerelvény, ahol Fetscher Antal győri püspök a következőket mondta: „Csüggedést nem ismerünk. Hazánk igazi sorsa nem Párizsban fog eldőlni. Ha a jövőben kiküszöböljük régi hibáinkat: a viszálykodást, irigységet, testvérharcot és rosszakaratot, én bizakodom, hogy hamarosan visszanyerjük Magyarország 1000 éves határait. Amit Isten egynek alkotott, azt az emberi hatalom nem tépheti darabokra.”

A béke delegáció – meglehetősen ellenséges légkörben – január 7-én érkezett meg a francia fővárosba. Kun Béla és Károlyi Mihály emberei mindent elkövettek az emigrációban is, hogy kedvezőtlen színben tüntessék fel Magyarországot a nyugati közvélemény előtt, mintha ártatlan emberek tömegeinek kivégzéséről lenne szó a „fehérterror” jegyében. Tudomásul kellett venni Magyarország feldarabolását.

1920. január 15-én a magyar békeküldöttségnek meg kellett jelennie a Legfőbb Tanács előtt. Apponyi gróf életének egyik „legszebb beszédét mondta el” a magyar haza érdekében. Franciául kezdte, angol nyelven is előadta, de olasz nyelven is összefoglalta beszédének tartalmát.

Gyülekezeti delegáció (25 fő) utazik Finnországba 2000. június 11-én. Testvérgyülekezeti látogatásra kerül sor. Utoljára a finn testvérek tamperei delegációja járt nálunk, 1997-ben. Két év múlva, azaz 1999-ben lett volna esedékes a látogatást visszaadni, de akkor technikai okok miatt elmaradt a kirándulás. A finn testvérek azonban ragaszkodtak hozzá, hogy mi is ellátogassunk hozzájuk. Így millenniumi kirándulás lett belőle, a delegáció tagjai örömmel készülnek az útra, a szükséges anyagi áldozatvállalás ellenére is. A küldöttség 1 héti tartózkodik Finnországban.

Újra köztünk ELLA ISTVÁN orgonaművész és családja

Immár 30 esztendeje rendszeresen koncertezik az Ella család Orosházán az evangélikus templomban, és nagy örömmük, hogy az európai híru és ismert orgonaművész és családja most, 2000. június 18-án, vasárnap 18 órai kezdettel is köztünk lesz. Mindenkit szeretettel hívunk erre a kiemelkedő alkalomra, fogadjuk szeretettel és érdeklődéssel a művészt, a művészetét, amivel megajándékoz minket. Hívunk másokat is erre a zenés áhítatra. A musica sacra (szent zene) és a verbum divini (Isten igéje) találkozhatnak a szívünkben.

Megjelenik A KOMMUNIZMUS FEKETE KÖNYVE

Évekkel ez előtt hírt adott szerény újságunk, hogy a fenti címen franciául megjelent a nagy leleplezés, és örömmel vettem, hogy kedves német barátom az idén megajándékozott a német kiadással, amit részben már olvashattam is, de most 2000. május vége körül megjelenik magyarul is. Rettenetes, hogy egy démoni izmus nevében 100 millió embert végeztek ki (kínóztak halálra, halt éhen, fagyott meg, lötték le és a halálnemek változata szinte végtelen). – **St. Courtois: A kommunizmus fekete könyve, bűntény, terror, megtorlás, Bp. 2000**

Ó jöjj, Testvér!

Nyáron sem szeretnénk megfélemlkezni arról, hogy összetartozunk. Heti ifjúsági alkalmainkra ugyanúgy sor kerül a meleg, szünidei hónapokban is, mint a tanulás ideje alatt. A pénteki és szombati ifjúsági órák várnak minden fiata! Július 17–20. között napközis tábor szervezünk a Meszes-kisközi iskola épületében és udvarán, augusztus 14–18. között pedig Szarvasra készülünk egy közös nagy táborozásra. Lehet sátrat is hozni, sportszereket, jó kedvet, érdeklődő, barátságos hangulatot!

SÁMUEL HÍRADÓ

Lassan véget ér pünkösd előtti sorozatunk az „Add tovább a jó hírt!”. Az egész Győry-termen végigkötő játékpályán haladhatnak előre a csapatok, mozgatják nagy bábuikat tudásuk és dobókocka dobásuk függvényében.

Nyári sorozatunk az ókori Kelet városaiba vezet majd el. A Samu Tours utazási iroda régészeti és történelmi különlegességeket kínál mindazoknak, akik kíváncsiak a régmúlt világra.

Bajor óvodamodell Orosházán

1996. október–2000. április – e két dátum között egy teljesen új pedagógia fel fogás kidolgozásának, alkalmazásának lehettünk tanúi óvodánkban. Az első időpont találkozásunk dátuma Sabine Wiegmann bajor lelkésznővel, akit az egyháza azért küldött Magyarországra, hogy evangélikus óvodánk munkáját segítse.

Elmondhatjuk, hogy az első orosházi látogatás óta folyamatosan kapcsolatot tartottunk vele. Kezdetben még nem is sejtettük, hogy milyen hatalmas változások, mennyi munka, mekkora átépítések várnak ránk. Meghatódva és néha hitetlenkedve fogadtuk azt a szeretettel teli tördést, amit ettől kezdve megéltünk.

A sok törődésre, anyagi támogatásra nem számítottunk, de amikor ajánlatot kaptunk arra, hogy a bajor óvodai program beépítésével modellóvoda legyünk Magyarországon, hálás szívvel fogadtuk el a lehetőséget. Óvodánk, nevelőmunkánk megújítását németországi tanulmányutak előzték meg.

A bajor tapasztalatok feldolgozása, az óvoda mindennapi munkájában történő alkalmazása pozitív változást hozott intézményünk életében. Lehetőséget és komoly anyagi segítséget kaptunk, hogy az

új programnak megfelelően felújítsuk az épületet, a csoportszobákat, a mosdókat.

A legszembetűnőbb változást az udvar átalakítása hozta. A szegényes, ötletelen óvodaudvarunk Herbert Österreicher kertépítő mérnök irányításával teljesen megújult. Közép-Európában egyedülálló ötletek valósultak meg a szülők és kollégáim segítségével. Minden átalakult, megújult ebben a „gyermekkertben”, az óvodásaink nagy örömeire. A nevelőtestület és a szülők együtt dolgoztak azért, hogy minél szebbek, minél különlegesebbek legyenek a gyermekek játszóhelyei: a szánkódomb a kilátóval, a dzsungelfalu, a kavicságy, a kicsi húzós

kocsik, a természetes anyagokkal való ismerkedés, mindezek lehetőségei arra, hogy a gyerekek önálló felfedezéseket tegyenek az őket körülvevő világban.

2000. április 24. – Óvodaszentelés. Csodálatosan szép ünnepi alkalom volt arra, hogy együtt örüljünk támogatóinkkal, gyülekezetünk vezetőivel, a szülőkkel, a gyerekekkel és az óvodánkban dolgozó felnőttekkel annak, hogy valami a kezünk munkájával létrejött. Az átalakult környezet, az egymás iránt érzett szeretet késztet bennünket arra, hogy újra és újra, naponként hálásan köszönjük meg Teremtő Istenünknek az ajándékot, a lehetőséget, hogy a millennium évében ott lehettünk, ahol a jövő Magyarországnak magvetése zajlik. Hiszen mi – felnőttek és gyerekek – itt az óvodában naponta érezzük Isten szeretetét a csöndes imádságokban, a felszabadult, vidám éneklésben, a gyerekek csillogó tekintetében.

Urunk ígéréteiben bízva hisszük, hogy az óvodai évek magvetése nem hiábavaló.

Ezzel a hittel kívánunk áldást minden testvérünk életére, akik önzetlen szeretettel segítik a legkisebbek között végzett szolgálatot.

Révészné Tóth Erzsébet, óvodavezető

Mi az egyházfenntartói járulék?

Vasárnaponként az istentiszteleten hirdetjük a templomban az adományokat azzal a kiegészítéssel, hogy az adakozók nevei a déli főbejáratnál, a hirdetőtáblán olvashatók. Ugyanakkor csak annyit szoktunk mondani, hogy az elmúlt héten hány testvérünk rendezte az egyházfenntartói járulékát, s milyen összegben. Kérdés jutott el hozzánk, hogy „mi az egyházfenntartói járulék?”

Az egyházat az egyház tagjai tartják fenn, anyagi értelemben is. Három fő bevételi forrás van: 1. istentiszteleti offertórium (név nélkül történik a perselybe), 2. az adományok (hálaáldozat ilyen vagy olyan alkalomból, lényege az, hogy alkalmi, mert bizonyos alkalom váltja ki; pl. valaki Isten iránti háláját akarja kifejezni egyháza iránt, s egy tetszőleges összegű adományt ad.) 3. A kért egyházfenntartói járulék, amelynek lényege az évenkénti rendszeresség lenne, és az évi jövedelem 0,5%-át jelentené. (Vagyis, ha valakinek évi jövedelme 700 000 Ft, akkor annak a 0,5 %-a 1 évre 3.500 Ft, tehát negyedévente 875 Ft, ami havonta kb. 292

Ft-ot jelent.) Természetesen ezek a dolgozókra, keresőkre vonatkoznak, a nyugdíjasoknál ennél kevesebbről van szó, de akinél az évi jövedelem 500 000 Ft alatt van, annak csak kisebb összeget javasolunk (pl. 500–1 000 Ft-ot 1 évre). Amunkánélkülieknél ennél még kisebb, jelképes összeget kérünk, 2–300 forint összegben. Törvényes értelemben egyháztagnak az számít, aki az anyagiak rendszeres, évenkénti rendezése során feljegyzésre kerül a névsorban.

Az orosházi Evangélikus Egyházközség még nem tartja magát az ország különböző gyülekezeteiben már gyakorolt rendhez, hogy kazuális szolgálatot (keresztelés, esketés, temetés, konfirmáció) csak azoknak végezhet lelkész, akik egyháztagnak, azaz rendezték az egyházfenntartói járulékukat. A Zsinat új törvényt készített elő ezzel a problémával kapcsolatban, ott is különféle álláspontok ütköztek meg. Vannak, akik mereven képviselik azt a törvényes rendet, hogy az itt említett szolgálatokat csak egyháztagnak felé szabad elvégezni. Azzal érvelnek,

hogy az Egyház nem szolgáltató intézmény, ahol az egyházi alkalmazottnak megrendelésre kell alkalmi szolgáltatást végezni olyanoknak, akiknek nincs közüik Isten elhívott népéhez. Ellenvetésünk erre az volt, hogy például Orosházán még jobban növekedne a pogány, vagyis az egyház nélküli temetések száma, mire azt a választ kaptuk, hogy akik el-kárhoznak, azoknak úgyis mindegy, hogy milyen temetésben volt részük. Ez a téma még nem dőlt el. Valószínű, hogy kompromisszumos megoldás lesz, vagyis a döntést rábízák a helyi egyház-községek közgyűléseire.

Tehát az egyházfenntartói járulék az egyházhoz való tartozás pénzügyi kifejezése is. Az igazi egyházhoz tartozás azonban nyilván az Isten szent ígéjének rendszeres hallgatása és az úrvacsora szentségével való rendszeres élés, s a keresztség szentségének nagyon komolyan vétele. Aki Isten ígéjének lelki hallgatója és szentségekkel élőlélekkel rendelkezik, magától is tudni fogja kötelességét Krisztus látható teste, a földi egyház iránt.

GYÜLEKEZETÜNK NÉPEGYHÁZI HÍREI

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉSEK (3 éven aluli gyermekek)

Tóth János és Lesztkó Mária leánya:

BETTINA, 2000. április 9.

Hávriss Szabolcs és Horváth Andrea fia:

SZABOLCS 2000. április 16.

Szóke Imre és Csapó Aranka fia:

KRISZTIÁN 2000. május 14.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Dimák József és Csernus Szilvia 2000. március 11.

Ludwig Horst Englert és Lövei Mária 2000. április 23.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉSEK 2000. február 26.–2000. május 19.

Kiss Sándorné (Győri Etel 89) · Horváth Imre (93) · Oravec István (Kis Lenke 76) · Kovács Jánosné (Hajdu Julianna 62) · Bácsi Lajos István (Jenei Mária 66) · Tenkes Erzsébet (79) · Baji Lajos Béla (73) · Tóth Józsefné (Luncan Etelka 73) · Gavallér Mihályné (Polyák Etelka 72) · Bánki H. Zoltán (54) · Hanga Pálné (Demeter Anna 90) · Szemenyei János (93) · Szekeres Imre (53) · özv. Verasztó István (Bokor Rozália 89) · özv. Nagy Pálné (Győri Julianna 87) · Kunos István (Csiszár Margit 85) · id. Benkő Lajos (87) · Ágoston József (58) · Zalai István Lajos (76) · Rajki József (47) · Horváth Józsefné (Ravasz Rozália 86) · Szabó Béla (63) · Vig Imre (57) · Hajdu Józsefné (Pukánszki Rozália 84) · Ágoston Lajosné (Lichtenstein Ilona 86) · Csete Sándor (77) · Bubik Sándor (90) · Varga László (78) · Zsófenszki Imréné (Balogh Etel Piroska 79) · Tóth Benedek Jánosné (Jankó Erzsébet 80) · Szendi Horváth Géza (56) · Nagy Gyuláné (Koncsek Piroska Zsuzsanna 81) · Takács Ferenc (89) · özv. Holecza Kálmánné (Bokor Rozália 89) · Ilovsky József (95) · Megyaszai Ernő (60) · Szokolai József (84) · Molnár József (86) · Győri-Dani Sándor József (84, Kardoskút) · Győri-Dani Sándor Józsefné (Karus Anna 73, Kardoskút) · Bolla Sándor (64) · Dimák István (Matust Ilona 75) · Szabó János (68) · özv. Szemenyei Ferencné (Szabó Erzsébet 74) · Zsótér Jánosné (Pataki Margit 63) · Koczka Györgyné (Varga Ilona 91) · id. Szabó Ferenc (86).

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. (1Jn 2,17)

Helyreigazítás: Lapunk legutóbbi számában – sajnálatos hiba következtében – tévesen jelent meg elhunyt testvérünk, Tóth Béláné Zalai Irén neve. Családjától ezúton is elnézést kérünk.

ADOMÁNYOK HARANGSZÓ ÚJSÁGUNKRA (2000. február 24.–2000.május 19.)

Bakk Sándorné	1000 Ft
Vidovenyecz Pálné	1000 Ft
Bánki H. Jolán	1000 Ft
Rédai Ilona	1000 Ft
Tóth Lenke	1000 Ft
Nagy Jánosné	500 Ft
Zsiros Ibolya	800 Ft
özv. Jankó Istvánné	600 Ft
Makula Istvánné (Sz.tornya)	500 Ft
Dr. Misurda Mihályné	2000 Ft
Szula Mihályné	1000 Ft
Pleskó Pál	1000 Ft
Fülei Lajosné	500 Ft
Bor Károlyné	1400 Ft
Ilovsky Béla és neje	1000 Ft
Benkő Istvánné (Salgótarján)	500 Ft
Evangelikus Ált. Iskola és Gimn.	3000 Ft
Kiss Ferenc	1000 Ft
Szokolai Kálmán és neje	2000 Ft
Szabó Bálint és neje	1000 Ft
Rajki család (Kardoskút)	1000 Ft
Rajki család (Kardoskút)	500 Ft
Szikora Józsefné	1000 Ft
Nagy Sándorné	1000 Ft
Tóth Kálmán	1000 Ft
Gyömrei Mihályné	1000 Ft
özv. Pálinkás Józsefné	500 Ft
Süle Lajosné	1000 Ft
Csepregi Sándorné	1000 Ft
Jankó Lajosné	1000 Ft
Halupa József és neje	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Király Béláné	1000 Ft
Szekeres János és neje	500 Ft
Dr. Kiss A. Sándor (Szeged)	2000 Ft
Németh Andrásné	1000 Ft
Verasztó Józsefné	500 Ft
Istennél tudvalévő 10 testvér	11000 Ft

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

GYÜLEKEZETI ALKALMAINK

- Vasárnap 9 órai kezdettel gyermek-istentisztelet a Győry-teremben.
- Vasárnap 10 órakor a templomban, 18 órakor a tanácsteremben istentisztelet.
- Minden kedden és pénteken reggel 8 órakor reggeli áhítat.
- Minden csütörtökön 18 órakor istentisztelet, utána testvér beszélgetés;
- Péntekenként 17 órától tizenéves ifjúsági óra, szombatonként 19 órától felnőtt ifjúsági alkalom.

Orosházi
HARANGSZÓ

Kiadja: az Orosházi Evangélikus Egyházközség (5900 Orosháza, Thék E. u. 2.) · **Felelős kiadó:** Ribár János lelkész, esperes · **Társzerkesztő:** Koszorús Oszkár presbiter · **Tördelőszerkesztő:** Szatmári László · **Nyomtatás:** Iniciale Bt., Orosháza